

1.

Projekty zaměřené na činnost „Mapování výskytu určitého druhu, skupiny druhů či biotopu“

Projekt č. 111001, ZO ČSOP Zelené údolí u Doubrav - Jalovec obecný a dřín obecný - mapování rozšíření ve Zlínském kraji

Garant: Karel Kříž

Pro účely mapování bylo navštíveno celkem 5 oblastí a popsáno 11 lokalit výskytu. Těžištěm výskytu je území CHKO Bílé Karpaty a dále okolí Uherského Brodu. Řada lokalit byla navštívena s negativním výsledkem – např. bylo prozkoumáno rozsáhlé území okolo Ludkovic a Hřivínova Újezda, odkud pocházely překvapivé nálezy okolo roku 2000, avšak druh zde nebyl potvrzen.

Při průzkumu bylo zjištěno, že na zastíněných místech dokáže tato dřevina po nějakou dobu přežívat, ale již téměř neplodí a postupně odumírá. Z tohoto důvodu se nachází zejména v okrajových lemech, které často bývají zachovány i při obnově lesa, avšak vzhledem k charakteru výsadeb (přehoustlé mlaziny a posléze tmavé vysokokmenné lesy) nemá druh šanci se do lesa zpět rozšířit.

Tam, kde to situace dovolí, by mělo dojít v lesních porostech k jejich prosvětlení, aby se co nejvíce přiblížili původním biotopům, ve kterých se dřín vyskytoval, a při obnově lesa dbát o alespoň částečné zachování keřového patra. V ZCHÚ by bylo vhodné nastavit management tak, aby byl umožněn růst nových jedinců.

Pro účely tohoto mapování byla dále vytvořena mapa s výskytem dřínu a fotodokumentace jednotlivých lokalit, informace byly předány místně příslušným orgánům ochrany přírody pro potřeby výkonu státní správy – Krajskému úřadu Zlínského kraje, Městskému úřadu Uherské Hradiště, Uherský Brod, Koryčany a Agentuře ochrany přírody a krajiny ve Zlíně.

Projekt č. 111002, ZO ČSOP Salamandr - Mapování křídlatky na pravostranných přítocích řeky Odry

Garant: Květa Morávková

Mapování křídlatek (*Reynoutria* spp.) probíhalo v období od května do září, od pramene po ústí jednotlivých toků, nové výskyty byla zakresleny do map. Mapování prováděly osoby s teoretickými i praktickými zkušenostmi s křídlatkou z předchozích projektů (Life – Záchrana lužních stanovišť v povodí Morávky, OPŽP – Likvidace křídlatky v povodí Odry I. etapa). Nové výskyty byly následně digitalizovány pomocí programu ArcMap 9.3. Na mapových výstupech lze vidět původně zmapované rozšíření křídlatky a nově zmapované výskyty křídlatky. V průběhu celého projektu byla pořizována fotodokumentace

Projekt č. 111003, ZO ČSOP Olza - Invazní druhy rostlin v lužním lese v Lyngu

Garant: Květa Morávková

Celkově bylo v roce 2010 zaznamenáno 11 druhů invazních rostlin. Ve všech případech se jedná o druhy, které se v regionu ve vhodném prostředí vyskytují běžně. V současné době se dá říci, že druhy vyskytující se na zkoumaném území jsou součástí větších místních populací.

S ohledem na skutečnost, že se zkoumané lokality nacházejí v těsné blízkosti řeky Olše a některými parcelami protéká vodní tok Dětmarovické mlýnky, větší početní zastoupení bylo zaznamenáno u rostlin vázaných na vlhké a na živiny bohaté prostředí.

Nejvýznamnějším invazním druhem jsou křídlatky, přičemž byly zaznamenány dva druhy, a to křídatka japonská a křídatka česká. U křídlatek bylo v tomto roce zaznamenáno výrazné šíření do porostu lužního lesa, a to v důsledku povodní, kdy došlo k průniku nánosů až hluboko do porostů. Tyto nánosy obsahovaly oddenky, které na vhodných místech (světliny) začaly rašit. Na mnoha nových místech byly křídlatky (oddenky) tak koncentrované, že došlo k potlačení dalších druhů a křídlatky vytvořily jednolitý porost. Takovéto porosty se doposud vyskytovaly zejména na březích řeky Olše. Dá se předpokládat, že v případě ponechání současného stavu dojde k dalšímu šíření.

Z dalších významných druhů invazních rostlin je netýkavka žláznatá, která má nejvyšší koncentraci výskytu v okolí vodního toku Dětmárovice mlýnky, a to zejména na jejím pravém břehu před zaústěním do Olše. Na dalších místech je výskyt této rostliny ojedinělý.

U ostatních zjištěných druhů invazních rostlin byly výskyty spíše sporadické a ostrůvkovité, bez výrazného potlačování dalších druhů rostlin. To se týká i všech tří zaznamenaných druhů dřevin. Nejrozšířenější je z dřevin pajasan žláznatý.

Projekt č. 111004, Společnost přátel Poodří - Vzácné druhy hub ve vybraných lokalitách v Poodří (mapování, 3. etapa) – údolí potoka Rybník

Garant: Jiří Polčák

V území kolem potoka Rybník byl ukončen jednoletý orientační průzkum mykoflóry, zaměřený zejména na mapování vzácných druhů hub. Bylo určeno celkem 357 druhů hub, z nichž 15 druhů je zařazeno v Červeném seznamu hub (makromycetů) ČR. Z tohoto počtu patří 9 druhů do kategorie ohrožené (EN), 5 do kategorie téměř ohrožené (NT) a 1 do kategorie vzácný druh bez dostatečných informací o jeho ohrožení (DD). Zároveň byly na zájmovém území nalezeny další vzácnější druhy hub. Invazními houbami jsou v území zejména pro smrkové kultury parazitické druhy václavka smrková a hlíznatá, s nimiž probíhá v současné době tuhý boj. V listnatých porostech všeho druhu byl zaznamenán výskyt václavky hlíznaté, a to zejména v nivních porostech poničených při bleskové povodni v červnu roku 2009.

Kladem území je vysoká diverzita biotopů, přítomnost starších listnatých porostů kolem meandrujících potoků, na svazích i v některých remízích. Nedostatkem je poměrně velké zastoupení smrku ve skladbě dřevin, což při současných klimatických změnách není vhodné. Smrk by se měl nadále vysazovat pouze na vlhčích místech, poblíž vodotečí a na svahy odvrácené od slunce. Za přísušku hrozí mladým porostům smrku napadení václavkou a kůrovcem, takže se nedožijí obmýtného věku.

Údolí potoka Rybník a Vlčnovského potoka byla shledána po mykologické stránce lokalitou velmi bohatou a nadějnou. Určitě i v dalších letech bude možno na území pozorovat zajímavé a vzácné druhy hub. Nebezpečím jsou pro celé území tendence zavážet bývalé pískovny, remízky a také meandry potoků odpadky všeho druhu. V jednom z remízků se v těsné blízkosti krmelce povaluje spousta střepů, plechovek a jiného pro zvěř nebezpečného odpadu.

Projekt č. 111005, EC Meluzína RCAB - Záchranné mapování ovocných stromů Karlovarska

Garant: Martin Dušek

V roce 2010 se díky velmi vysoké úrodě jabloní přistoupilo k určování stromů, které byly dosud ponechány stranou. To se týká především nových výsadeb starých odrůd, které byly provedeny v období 1999 - 2002. Tyto stromy v roce 2010 poprvé výrazněji zaplodili. Toho bylo využito k jejich spolehlivému přeurení. Dosti překvapivě letošní rok byl příznivý pro plodnost hrušní. Vzhledem k nadúrodě v roce 2009 byl očekáván velký propad v plodnosti. Prakticky všechny odrůdy byly obaleny množstvím plodů. Pravdou je, že ve srovnání s rokem 2009 bylo ovoce drobnější a více napadené strupovitostí. Plody byly také hůře vyžralé, což se odrazilo na horší chuť a skladovatelnosti odrůd. Dokonce vyloženě zimní odrůdy jako je například Koporečka, uzrály na skládce již v polovině listopadu.

Mimo přeuročování stromků s dřívějších výsadeb se projekt zaměřil dále na plochy zařazené do Pozemkového spolku Meluzína (dále jen PSM).

Vzorky hrušní tvořily vysoký podíl v celkovém mapování nejenom u Ekologického centra Meluzína RCAB (dále jen ECM) ale i u dalších organizací. Jedná se především o správu CHKO České středohoří, kde se mapování ovocných odrůd věnují velmi systematicky již deset let.

Přes velmi hezké a dobře vyvinuté vzorky plodů se celou řadu vzorků nepodařilo přesně určit. U některých vzorků se zcela jistě jedná o množené odrůdy (na stanovišti se vyskytuje více stromů s identickými plody, na stromech je patrné roubování, podobné stromy i plody nacházíme i v dalších částech mapované oblasti atd.).

Tým zkušených pomologů však vyhodnotil některé z nich jako chuťově velmi zajímavé a ECM se pokusí provést jejich záchranné přenosy do genofondových ploch a později zajistit jejich opětné množení.

Nově se podařilo určit plody z velmi důležité aleje starých hrušní u obce Stráň. Většina stromů jsou Muškateľky šedé a v jedné případě byla zjištěna velmi raná odrůda Šídlenka.

V rámci mapování byly stromy označeny, odebrány pomologické vzorky a tyto byly určeny zkušenými pomology. Stromy i pomologické vzorky byly dokumentovány i fotograficky.

Projekt č. 111007, ZO ČSOP Hořepník Prostějov - Sledování populací tořiče včelonosného (*Ophrys apifera*) v delším časovém horizontu Pokračování projektu čtvrtá vegetační sezóna

Garant: Ivana Jongepierová

Monitoring populací rostlin proběhl v ZCHÚ PP Zouvalka u Vyškova s lokalitou severně od Ždánic.

Na obou lokalitách byla provedena kontrola všech štítky označených rostlin, na lokalitě Ždánice bylo nalezeno 551 sterilních a 294 kvetoucích rostlin, na lokalitě Zouvalka 124 sterilních a 58 kvetoucích rostlin. Během projektu byla také pořizována fotodokumentace.

Na obou lokalitách v roce 2010 vykvetl největší počet rostlin, takže se negativně neprojevíly špatné klimatické podmínky v roce 2009.

Projekt č. 111009, ZO ČSOP Hořepník Prostějov - Monitoring orchidejovitých rostlin ve VVP Březina

Garant: Ivana Jongepierová

Průzkum proběhl ve Vojenském výcvikovém prostoru Březina a na několika dalších přilehlých lokalitách.

V průběhu května a června 2010, v době kvetení jednotlivých druhů orchidejí bylo navštíveno 14 lokalit, na kterých byl zaznamenán současný výskyt a rozšíření konkrétních druhů, jednotlivé rostliny byly přesně spočítány. Následně byla zapsána charakteristika biotopu se soupisem doprovodných druhů na lokalitě. U kosených lokalit byl vyhodnocen vliv managementu na stav populací orchidejovitých rostlin.

V rámci projektu byly monitorovány tyto druhy orchidejovitých - *Dactylorhiza majalis* (10 lokalit), *Dactylorhiza sambucina* (2 lokality), *Cephalanthera longifolia* (1 lokalita), *Epipactis palustris* (1 lokalita) a *Epipactis greuteri* (1 lokalita).

Projekt č. 111010, ZO ČSOP Hořepník Prostějov - Mapování výskytu populací korálice trojklané (*Corallorhiza trifida*) a jednokvítka velekvětého (*Moneses uniflora*) v údolí potoka Bělá u Horního Štěpánova.

Garant: Václav Somol

Na území studované lokality bylo zjištěno celkem 82 taxonů vyšších rostlin. Byl potvrzen výskyt obou velmi vzácných druhů, korálice trojklané a jednokvítka velekvětého. Jejich populace byla ale poškozena nedávným zvýšením hladiny potoka po vydatných deštích a někteří jedinci mohli být strženi proudem a někteří zaplaveni

splaveninami, protože se jejich populace vyskytuje především v břehové a příbřežní zóně potoka. Celkem bylo zjištěno 35 kvetoucích jedinců korálice trojklané a 117 kvetoucích jedinců jednokvítku velekvětého (počet sterilních byl odhadnut na 200 – 300 jedinců). Především počet kvetoucích jednokvítků může být proběhlou povodní značně podhodnocen. Z dalších zajímavých druhů typických pro danou oblast byla zjištěna početná populace čarovníku alpského, vrbiny hajní, prvosenky vyšší a v této části Dražanské vrchoviny vzácný výskyt nepříliš hojného bukovince osladičového. V plochách byl kromě běžných druhů zjištěn i druh nechráněný, ale vzácnější taxon – vyžadující pozornost (LC – att) kostrbatec větvenatý (*Rhytidiadelphus subpinnatus*), který je druhem spíše horských poloh a inverzních lokalit v nižších polohách. Zjištěn byl také rašeliník pobřežní (*Sphangnum riparium*), který roste v tůních, vždy ve vodě nebo těsně u vody, často zarůstá rašelinné příkopy a snáší světlo i stín.

Projekt č. 111011, ZO ČSOP Hořepník Prostějov - Mapování výskytu kriticky ohroženého druhu lýkovce vonného (*Daphne cneorum*)

Garant: Karel Kříž

Mapování kriticky ohroženého lýkovce vonného proběhlo již druhým rokem. Jedná se v podstatě o pokračování, při kterém byly zmapovány další lokality v Čechách a na Moravě. V roce 2010 bylo zmapováno celkem sedm lokalit, z toho jedna v Čechách a šest na Moravě. Byly aktualizovány údaje o výskytu lýkovce vonného, byla zaznamenána velikost a vitalita jeho populací. V Čechách nebylo komplexní mapování lýkovce vonného v minulosti prováděno. Proto není možné provést srovnání, jako u lokalit na Moravě. Tady se rozšířením lýkovce vonného zabývala v letech 1994 – 1996 paní Jakubková. Ve své diplomové práci pak shrnula údaje o historických lokalitách druhu na Moravě, popsala stav recentních lokalit, velikost a vitalitu populací na těchto lokalitách a vyhodnotila též biologické a ekologické nároky druhu. Srovnáním lokalit (populací) lýkovce mapovaných před čtrnácti lety paní Jakubkovou a současným stavem bylo zjištěno, že na moravských lokalitách – Mostkovice, Velký Kosíř (U Tří sádů), Hodonínská Důbrava a Špidlák I byl nalezen větší počet polykormonů lýkovce než uvádí Jakubková. Rozdíly v počtu polykormonů jsou na většině lokalit poměrně velké (Mostkovice, Velký Kosíř, Hodonínská Důbrava). Řádově zde bylo zaznamenáno dvakrát až třikrát více polykormonů. Nepředpokládá se, že se za toto období lýkovec vonný na těchto lokalitách tolik rozrostl, pravděpodobněji bude, že se paní Jakubkové nepodařilo na lokalitách dohledat všechny polykormony. Na všech těchto lokalitách je v posledních letech prováděn management (kosení, redukce náletových dřevin) a některé polykormony na hranici pozorovatelnosti, tak mohly být nalezeny.

Projekt č. 111012, 7. ZO ČSOP - jih - Mapování starých a krajových odrůd ovocných dřevin na Velešínku

Garant: Martin Dušek

Zinventarizováno bylo 948 ovocných dřevin starších 50 let ve Velešíně a přilehlých obcích a u 635 z nich byl zjištěn pomologický název.

Vybrány byly ovocné odrůdy zajímavé, ojedinělé a typické pro tento region, z nich budou odebrány rouby a napěstovány mladé stromky a tím bude ochráněn vzácný genofond pro dalších minimálně 60 let.

Podařilo se najít a determinovat zajímavé a perspektivní staré odrůdy popsané pouze J.Vaňkem, jako např.: Williamsovo - velké, soudkovité, nádherné, žíhané letní jablko, nebo Breandův imperiál – krásné červené odolné jablko, které má konzumní dobu od poloviny srpna až do konce října a mnoho dalších zapomenutých odrůd.

Projekt č. 111014, ZO ČSOP Vlašim - Mapování a záchrana starých krajových odrůd ovocných dřevin na okrese Benešov

Garant: Martin Dušek

V roce 2010 se podařilo zmapovat další část okresu Benešov. Díky příznivému roku pro ovocné dřeviny se ze všech vzorků podařilo určit 27 vzorků. Z toho se některé odrůdy opakovaly. Pro určení zbytku vzorků je zapotřebí podrobnějšího studia proto pokud se podaří vzorky určit budou výsledky dodány do centrální databáze dodatečně. Na jaře roku 2011 je chystán přenos roubů nezastoupených odrůd do sadu v Jetřichovicích. Sad bude sloužit nejen jako genová základna, ale i jako zdroj roubů pro nové výsadby ovocných stromů ve volné krajině Podblanicka. Na základě zjištění stavu jednotlivých alejí proběhne rekonstrukce některých z nich, a to jak ošetření jednotlivých stromů, tak i doplnění o novou výsadbu.

Projekt č. 111015, ZO ČSOP Alter Meles - Mapování endemitu *Sorbus rhodanthera* a *Daphne mezereum* na Chlumské hoře

garant: Karel Kříž

Celkem bylo zmapováno 407 jedinců *Sorbus rhodanthera* a 64 ks *Daphne mezereum*. Výsledky mapování byly zaznamenány do excelové tabulky a do databázové aplikace AOPK. Průměrný průměr kmene byl 14 cm, u 24 ks bylo nalezeno poškození loupáním zvěří. Patrně z důvodu silného vlivu okusu na semenáčky *Sorbus rhodanthera* lze u dospělých jedinců pozorovat mnohokmenovatení – celkem 79 jedinců má dva nebo více hlavních kmenů. *Daphne mezereum* byl mapován pouze okrajově a to vzhledem k tomu, že výsledky programu biodiverzity byly známy až po opadu květů a semen a tak bylo mapování tohoto druhu velmi komplikované.

Projekt č. 111017, ZO ČSOP Silvatica - Monitoring populací a stavu lokalit hořečku nahořklého (*Gentianella amarella*) a h. drsného (*G. obtusifolia*)

Garant: Květa Morávková

Na celém území ČR bylo (v pojetí metodiky tohoto průzkumu) zaznamenáno 68 lokalit hořečku nahořklého (*Gentianella amarella*) a 11 lokalit hořečku drsného Sturmová (*Gentianella obtusifolia* subsp. *sturmiiana*). V případě *G. obtusifolia* subsp. *sturmiiana* jde zřejmě o všechny lokality, které jsou v této chvíli botanické veřejnosti na území ČR známy. V případě *G. amarella* jsou pravděpodobně botanické veřejnosti známy ještě další lokality, které zde zmíněny nejsou. Byly zjištěny aktuální počty kvetoucích exemplářů obou sledovaných taxonů v roce 2010.

Projekt č. 111018, ZO Českého svazu ochránců přírody Kněžice - Ohrožené mechorosty rašelinišť na Vysočině - II.

Garant: Václav Somol

Projekt se zabýval mapováním výskytu celkem 17 ohrožených druhů mechorostů na Vysočině (seznam v průběhu mapování doplněn o další čtyři druhy regionálně významné). Z mapování byly předem vyloučeny lokality bryologicky dobře prozkoumané, lokality, na nichž probíhá monitoring AOPK, NPR, NPP, lokality Natura 2000. Projekt se soustředil na lokality v maloplošných chráněných územích, kde bryologický průzkum dosud neproběhl, a zejména na lokality mimo chráněná území.

V roce 2010 byla v rámci projektu mapována 4 MCHÚ a dalších 40 lokalit mimo chráněná území, kde byly ohrožené mechorosty doloženy na 20 z nich. Kromě mapování mechorostů byly zhodnoceny v jednotlivých lokalitách hydrologické poměry, management a stávající nebezpečí pro jednotlivé lokality. Zjištěný stav byl porovnán s historickými údaji.

Projekt č. 111019, ZO ČSOP Šumava - Orchideje Vimperska

Garant: Ivana Jongepierová

Celkem bylo navštíveno 47 nových lokalit, na 10 nových lokalitách se podařilo nalézt 794 rostlin orchidejí 5 druhů (prstnatec májový, p. bezový, bradáček vejčitý, vstavač kukačka, vemeník dvoulistý),

Byla zahájena managementová opatření v PP Koubovský rybník a proběhla neúspěšná jednání s vlastníky pozemků na lokalitě „Louka u Vrbice“.

Projekt č. 111020, ZO ČSOP Přírodní park Moravice - Mapování výskytu invazních rostlin, řeka Moravice

Garant: Květa Morávková

Projekt byl zaměřen na mapování výskytu rostlin: Křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*), Křídlatka sachalinská (*Reynoutria sachalinesis*), Křídlatka česká (*Reynoutria bohemica*), Bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*)

Během terénních prací se objevil častý výskyt netýkavky tláznaté (*Impatiens glandulifera*) a proto byla zahrnuta do mapování, jako další druh rychle se šířící invazní rostliny.

Mapování probíhalo na území kolem toku řeky Moravice od Kružberské přehrady po soutok s řekou Opavou. Do mapování jsou zahrnuté i největší přítoky řeky Moravice na tomto území Melčský potok, Meleček, Hradečná s přítoky a Hvozdnice. Zaznamenání výskytu invazních rostlin bylo provedeno do mapových podkladů, které slouží k jejich lokalizaci v terénu. Souřadnice z GPS byly převedeny do S-JTSK pro přesné určení bodů v pozemkových mapách za účelem určení majitelů pozemků s výskytem invazních rostlin. Ve veřejném portálu ČÚZK evidence nemovitostí byly nalezené parcely, jejich čísla, katastrální území a zjištění majitelé jednotlivých parcel. Parcely s nálezem invazních rostlin vlastní 39 majitelů. Všichni majitelé byli obesláni s oznámením o nález invazních rostlin na jejich území a s žádostí o povolení vstupu na jejich pozemek za účelem bezplatné likvidace těchto rostlin.

Projekt č. 111021, ZO ČSOP Silvatica - Ohrožené polní plevely Českého Středohoří II. - Lounské Středohoří

Garant: Květa Morávková

Celkem bylo provedeno pět set záznamů výskytu u 27 ohrožených a významných taxonů plevelů (zejména v kategoriích C1 až C3 podle červeného seznamu).

Mezi významnější výsledky tohoto projektu patří nálezy recentních lokalit u kriticky ohrožených druhů: *Bupleurum rotundifolium*, *Galium tricornutum*, *Lathyrus hirsutus*, *Nigella arvensis*.

Potěšující je také nález lokalit *Ajuga chamaepitys*, *Bifora radians*, *Ranunculus arvensis* a dalších. Dále bylo potvrzeno, že silně ohrožené druhy *Adonis aestivalis*, *Allium rotundum* či *Caucalis platycarpus* subsp. *platycarpus* jsou i nadále víceméně běžnou součástí segetální či rudерální vegetace (zjištěna byla řada lokalit, leckdy i velmi bohatých). Výsledky projektu budou zpracovány do formy článku a připraveny pro publikování v odborném botanickém periodiku.

Projekt č. 111022, ZO ČSOP Šumava - Invazní druhy Vimperska

Garant: Květa Morávková

V roce 2010 pokračovalo nové mapování vybraných částí území obce Vacov, zároveň probíhalo ověřování výskytu na již potvrzených lokalitách a probíhaly dvě praktické likvidace bolševníku velkolepého a to na Louce u Bořanovic a ve Vimperku na lokalitě Drozdím dvoře. Obě tyto lokality byly nalezeny při mapování v rámci programu Ochrana biodiverzity v předchozích letech.

Projekt č. 111023, ZO ČSOP Silvatica - Orchideje i jiné poklady Manětínska

Garant: Ivana Jongepierová

Výsledky mapování orchidejí byly v souladu s metodikou zapsány do svazové databáze Orchidej. Údaje v databázi byly doplněny o nové nálezy orchidejí zjištěné v rámci jiného projektu (Floristický kurs Bílichov). Tyto se týkají oblasti Džbánu, tedy oblasti, ve které mapovala ZO orchideje v minulosti, a jsou tak dodatkem k předchozímu projektu Orchideje Džbánu. Celkem se podařilo zjistit nové výskyty vstavačovitých na 12 lokalitách.

V rámci projektu bylo i mapování chráněných a ohrožených druhů (§1-§3, C1-C4b). v zájmovém území. Za tím účelem byly podniknuty terénní pochůzky.

Projekt č. 111024, Sagittaria - Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy - Monitoring vybraných druhů vstavačovitých na moravských lokalitách

Garant: Ivana Jongepierová

Projektem bylo zjištěno, že rok 2010 byl z hlediska výskytu orchidejí „zvláštní“. Na jedné straně trhaly populace orchidejí rekordy v počtech kvetoucích rostlin (*Orchis morio*), na druhé straně naopak vykazovaly některé populace hodnoty minimální (*Orchis pallens*). Tento fenomén je potvrzen i ostatními, kteří v roce 2010 sledovali populace orchidejí. Sledována byla populační dynamika vstavače bledého na lokalitě Slavkov (pouze kvetoucích jedinců), vstavače kukačky na 5 lokalitách (rekordní počty, až 1034 rostlin na Kosíři), vstavače vojenského (1 exemplář), vstavače nachového (nenalezen) a vstavače mužského (nenalezen) vždy na 1 lokalitě.

Projekt č. 111026, RS ČSOP Iris - Ověření výskytu rodu Reynoutria v břehových porostech středního toku řeky Romže

Garant: Květa Morávková

Mapováním břehových porostů říčky Romže byly získány informace o ohniscích výskytu dvou významných invazních rostlin, křídlatky české a netýkavky žláznaté. Toho bude využito v příštích letech při komplexním plánování zásahů proti těmto invazním rostlinám.

V rámci projektu byl pozorován kvantitativní nárůst výskytu těchto invazních rostlin v zadaném úseku, což alespoň v některých případech znamená další šíření těchto invazních druhů. Nejméně na 2 místech se místní snaží křídlatku likvidovat, v jednom případě dokonce její porosty zasahovaly do obdělávaného pole. Pokud má být na toku Romže zahájena likvidace křídlatky, musí se zaměřit především na úsek mezi Stražiskem a Ptenským Dvorkem, protože jsou tu porosty velmi rozsáhlé a vitální. Všechny nálezy byly zaznamenány do nálezové databáze AOPK.

Projekt č. 111027, ZO ČSOP Armillaria - Botanický průzkum maloplošných vápencových území a malých lomů na Přírodním parku Ještěd

Garant: Václav Somol

V projektu jsou zhodnoceny přírodní poměry a základní charakter území. Dále je vytvořen základní popis lokalit s nadmořskou výškou a GPS souřadnicemi.

Zmapována je dřevinná a bylinná vegetaci v rámci fytoecologického snímku s odhadem pokryvnosti.

Mezi hlavní dřeviny patří *Fagus sylvatica*, *Picea abies*, *Fraxinus excelsior* a *Acer pseudoplatanus*. Výjimečně jsou zaznamenány *Thilia cordata*, *Thilia platyphyllos*, *Carpinus betulus*, *Cerasus avium* a *Ulmus glabra*. V keřovém patře *Daphne mezereum*, *Crataegus sp.* a *Cotoneaster sp.*

Z bylinného patra byla pozornost věnována čeledi *Orchideaceae*. Zjištění zástupci *Neottia nidus-avis*, *Platanthera chlorantha*, *Corralorhiza trifida*, *Cephalanthera damasonium*, *Epipactis leutei*, *Epipactis microphyla* a *Epipactis helleborine*.

Projekt č. 111029, ZO ČSOP Armillaria - Společenstva rostlin a živočichů kvarcitových suťových polí na Přírodním parku Ještěd

Garant: Martin Dušek

Sledované území bylo popsáno základní geologickou charakteristikou spolu s popisem vybraných lokalit. Zhodnoceny byly geologické poměry a bylo provedeno základní pedologické šetření (půdní sonda). Ze zjištěných dat vyplývá, že se na sledovaném území nacházejí dva půdní typy. Jedná se o horskou hnědou půdu (kryptopodzol) se silně kyselým pH a podzol humusoželezitý. Dle přehledu lesních typů jde o kyselé smrkobukové hospodářství borůvkové. Byl vytvořen základní fytoocenologický snímek bylinné vegetace a sepsán seznam dřevinné skladby a došlo k vyhodnocení její růstové vlastnosti. Zhodnocením druhové skladby porostů bylo zjištěno, že hlavními dřevinami jsou nepůvodní druhy dřevin, jako je smrk pichlavý (vysázena z důvodu imisní zátěže) a borovice kleč (rostoucí v nejvíce v nejvyšších partiích). Autochtoní porosty úplně zanikly.

Z bylinné vegetace převažují traviny (př. *Calamagrostis villosa*, *Avenella flexuosa*, *Dactylis glomerata*), dále *Vaccinium myrtillus* a *Vaccinium vitis-idaea*.

K entomologické charakteristice byl využit dřívější výzkum p. Růžičky a p. Voničky, protože samotný průzkum by neměl vypovídající hodnoty.

Projekt č. 111030, ZO ČSOP Silvatica - Ohrožené druhy rostlin Džbánů II

Garant: Květa Morávková

Projekt významnou měrou přispěl k rozšíření znalostí o zájmovém území. Podařilo se eliminovat nejistoty v určení dřívějších nálezů rodu *Adenophora* a částečně také *Pyrola*. Z letošních nálezů se nepodařilo do druhu určit dva nálezy rodu *Platanthera*, které byly učiněny mimo období květu. Po mnohaletém pátrání se v roce 2010 podařilo znovunalézt *Gentianella germanica* ssp. *wettsteinii* (jeden z celkem tří Houdových nálezů publikovaný v šedesátých letech, dnes taxonomicky *Gentianella obtusifolia* ssp. *sturmiana*). V rámci řešení projektu volně pokračovala letitá neformální spolupráce s místními vlastníky lesa.

Projekt č. 121001, Sdružení Lacerta - Jesenické kamenolomy, mokřady a vodní toky 2010

Garant: Jiří Vojar, Blanka Mikátová, Aleš Dolný

V roce 2010 byla dokončena 9. část mapovacích prací v oblasti zatopených kamenolomů a mokřadů na Jesenicku. Práce navazovaly na předchozí činnost z let 2002–2009. V roce 2009 byly v rámci projektu společně sledovány tři skupiny živočichů, vedle vážek, též obojživelníci a plazi. Celkem bylo provedeno 105 průzkumů na vodách stojatých a na tocích. Při porovnání s výsledky z předchozích let se situace výrazně nemění. U výše uvedených tří skupin živočichů lze současný stav hodnotit jako stabilní. Mezi nejohroženější druhy lze zařadit mloka skvrnitého, čolka karpatského a velkého, ropuchu zelenou, kuňku žlutobřichou, skokana hnědého a zmiji obecnou. Hlavními ohrožujícími faktory jsou ztráta vhodného prostředí k rozmnožování, soustavná likvidace mokřadů, odvodňování

krajiny, celkový úbytek vhodných vodních ploch a zarybňování vod (v případě obojživelníků). V posledních letech je v některých lokalitách pozorována situace, kdy zejména larvy potápníků a vážek bezesbytku vyžerou larvy obojživelníků. Na jeden záťah sítkou lze zachytit až 50 larev vážek. V daném roce vůbec nedojde k metamorfóze, či úspěšnému dokončení vývoje žab a čolků. Zaznamenán je úbytek obojživelníků, početní pokles celých populací. Tato situace ukazuje na určitou nerovnováhu v ekosystémech ve prospěch dravého hmyzu.

Projekt č. 121002, ZO ČSOP Zelené údolí u Doubrav - Pestrokrídlec podražcový - mapování rozšíření ve Zlínském kraji

Garant: Alois Pavlíčko

Celkem bylo ověřeno 50 lokalit výskytu pestrokrídlece podražcového ve Zlínském kraji. Areál zdejšího výskytu zahrnuje severní část Dolnomoravského úvalu, údolí řeky Olšavy, jihovýchodní výběžky Chřibů, jihozápadní výběžky Vizovické vrchoviny a Hluckou pahorkatinu. Ojedinelá lokalita v Hulíně není důvěryhodná (izolovanost, údajná introdukce – ústní sdělení).

Pestrokrídlec podražcový zde žije v jediné generaci a létá přibližně od 25. dubna do 5. června. Jeho výskyt je vázán na biotopy s jeho jedinou živnou rostlinou (podražcem křovištním *Aristolochia clematitis* L.) na osluněné okraje lesů nižších poloh, břehy vodotečí, náspy železničních tratí, staré vinice, příměstské zahrádky a výjimečně květnaté louky. Vzhledem k relativní hustotě lokalit je možné, že zejména v oblasti okolí Uherského Hradiště a Uherského Brodu se jedná o vzájemně komunikující metapopulace.

Projekt č. 121006, ZO ČSOP Alcedo - Mapování brodivých ptáků na Podblanicku a jeho okolí v roce 2010

Garant: Stanislav Chvapil

V rámci projektu bylo u *Ciconia ciconia* kontrolováno 13 hnízdních lokalit, z toho 10xHPa, 7xHPm (z toho 2xHPm1, 2xHPm2, 3xHPm3), 3xHPo, 3xHO. Vyvedeno bylo 15 pulli. /JZG/, z toho okroužkovány 3 pulli. (Vlašim). Hnízdění *Ciconia nigra* nebylo zjištěno. Kolonie *Ardea cinerea* na rybníku Papírna u Jarkovic čítala v roce 2010 cca 30 párů. *Egretta alba* byly pozorovány od května do října v PR Podhrázský rybník u Tomic (Benešov) a na rybníce Vavřínecký (Kutná Hora). Výskyt bukače velkého a bukáčka malého nebyl zjištěn. Velmi účinná byla výchovná a propagační činnost projektu.

Projekt č. 121007, ZO ČSOP Alcedo - Mapování hnízdního výskytu ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*) na Podblanicku a středním Povltaví v roce 2010

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován od února do září na těchto tocích – řeky – Blanice, Sázava, Želivka, nádrže – Želivka, Slapy, Trnávka, Sedlice, potoky – Benešovský, Brejlovský, Brodec, Brzina, Čestínský, Hodkovský, Chotýšanka, Janovický, Jesenický, Jevanský, Kocába, Konopištský, Košínský, Křešický, Losinský, Martinický, Mastník, Mnichovka, Ostrovský, Řečický, Slupský, Strojetic, Štěpánovský, Vavřínecký, Vlkančický a Zahořanský. Celkem bylo prověřeno 400 km toků a přilehlých nádrží.

V roce 2010 ledňáčci zahnízdili celkem na 28 lokalitách. Bylo okroužkováno 257 jedinců, z toho 216 mláďat v hníždě.

Projekt č. 121008, ZO ČSOP Alcedo - Mapování hnízdního výskytu motáka lužního a čejky chocholaté na Vlašimsku v roce 2010
Garant: Daniel Křenek

V roce 2010 proběhla na Vlašimsku v hnízdní době mapování aktuálního stavu hnízdící populace motáka lužního a čejky chocholaté, na mapovacím území 200 km² byl zmapován výskyt atraktivních porostů. V době očekávaného příletu motáků ze zimovišť byl s pomocí dalekohledu kontrolován jejich výskyt. V období – květen – srpen bylo na sledovaném území sledován případný průběh toku, hlasové projevy, stavba hnízda, přinášení potravy, krmení samice a mláďat na hnízdě, případná péče o dorůstající mláďata. Obeznamovaná hnízdiště byla zanesena do Nálezových dat ochrany přírody AOPK ČR. Podle stavu ohrožení byla zabezpečena ochrana hnízdišť.

Projekt č. 121009, ČSOP Hasina Louny - Mapování výskytu kuňky obecné na výsypkách severozápadních Čech
Garant: Blanka Mikátová

Celkově bylo v průběhu dubna až června zkontrolováno 1123 vodních ploch různého charakteru (periodické vodní plochy, retenční nádrže atd.). V průběhu tohoto období byl zjištěn výskyt kuňky na 96 vodních plochách. Vodní plochy se zjištěným výskytem byly podrobně popsány (pokryvnost vegetace, sklon břehu, maximální hloubka atd.). Zároveň byl zaznamenáván výskyt dalších druhů obojživelníků.

Projekt č. 121010, ZO ČSOP Alcedo - Mapování výskytu introdukovaných druhů raků na středním Posázaví
Garant: Miloš Holzer

Mapováno a podrobně prozkoumáno bylo 12 lokalit se zaměřením na výskyt nepůvodních druhů raků. Výsledky průzkumů jsou rozsáhlé, cenné a využitelné v různých oblastech praktické ochrany přírody. Studován byl přirozeně také výskyt a rozšíření našich raků. Rak říční byl zastížen na 9 lokalitách, nepůvodní rod raka (*Orconectes*) pak vůbec.

Projekt č. 121011, ZO ČSOP Rousínov - Sledování dravců, sov a ptáků na Rousínovsku
Garant: Petr Orel

Projekt byl zaměřen na poměrně velkou oblast, řešil monitoring všech druhů ptáků a cílem tohoto projektu bylo také vytipování a ochrana doupaných stromů, vhodných ke hnízdění. Současně byla provedena kontrola všech budek vyvěšených v minulých letech a jejich údržba. Celkem bylo v budkách vyvedeno 118 sýkor koňader, 9 sýkor modřinek, 7 sýkor úhelniců, 55 vrabců polních, 46 brhlíčků lesních, 7 krutihlavů obecných, 4 rehci domácí. Počet vyvedených mláďat je o něco nižší než v roce 2009, pravděpodobně to souvisí s chladným a deštivým počasím v průběhu roku 2010.

Projekt č. 121012, ZO ČSOP při SCHKO Jizerské hory - Vrápenci a netopýři člověkem změněných stanovištích Liberecka 2010
Garant: Mojmír Vlašín

V rámci projektu proběhly monitoringy letních a zimních kolonií a sledování stavu již provedených ochranných opatření. Zvláštní důraz byl kladen na sledování netopýří fauny v intravilánech obcí a na jednotlivých stavbách (hrady, zámky, zříceniny) osamocených v krajině bez přímého navázání na jiné urbanizované plochy. Součástí

projektu byla propagace významu ochrany netopýrů a vytváření kladného vztahu v řadách laické veřejnosti, bezplatná poradenská služba, jak řešit nečekané střety s netopýry, zejména jejich průniky do domů, bytů. Další částí projektu byla i krátkodobá péče o hendikepované netopýry a jejich navrácení zpět do přírody.

Projekt č. 121013, ZO ČSOP Sezimovo Ústí - Mapování hnízdění rorýse obecného na sídl. Nad Lužnicí v Táboře
Garant: Petr Stýblo

V rámci pozorování bylo v lokalitě sídliště doloženo minimálně 89 hnízdících párů rorýse obecného. Početná hejna cca 40 až 60 jedinců rorýse obecného často kroužila v oblastech severní části Berlínské ulice, kolem Havanské a Moskevské ulice. Překvapivě kolem Berlínské ulice byl počet hnízdících otvorů poměrně velmi nízký. Potvrdily se také zkušenosti z předchozího sledování na Pražském a Náchodském sídlišti v Táboře, že rorýsi nevyžadují vysloveně výškové budovy a vyhýbají se hnízdění v blízkosti vyšších zelených porostů. Rovněž se vyhýbají hnízdění v oblastech většího výskytu potravních konkurentů (jiříčka obecná).

Projekt č. 121014, ZO ČSOP Bukovina - Mapování chřástala polního a cvrčilek podél toku Libuňky a v okolí
Garant: Daniel Křenek

Projekt byl zaměřen na mapování tří druhů našich cvrčilek (*Locustella*) v hnízdní době, a také silně ohroženého chřástala polního (*Crex crex*). Během tohoto mapování kolem toku Libuňky v délce 20,1 km byli zjištěni celkem 3 ozýv. M chřástala polního (*Crex crex*), 32 zp. M cvrčilek říčních (*Locustella fluviatilis*), 15 zp. M cvrčilek zelených (*Locustella naevia*) a 1 zp. M cvrčilky slavíkové (*Locustella luscinioides*). Místa výskytu jednotlivých exemplářů byla vyznačena do mapy a předána Správě CHKO Český ráj pro účinnější ochranu mapovaných druhů na území CHKO.

Projekt č. 121017, ZO ČSOP Sezimovo Ústí - Monitoring čápa černého a volavky popelavé na okrese Tábor v roce 2010

Garant: Stanislav Chvapil

V rámci monitoringu populace čápů černých v r. 2010 byly ve vytyčených území sledovány lokality s pravděpodobností výskytu tohoto ptačího druhu a to jak známá potravní teritoria, tak se kontrolovala „aktivní hnízda předchozí hnízdní sezóny“. hledala se nová hnízda v místech, kde původní hnízda byla opuštěna a nakonec se provádělo typování hnízd v potenciálně obsazených oblastech. Ve třech případech bylo prokázáno hnízdění, ze kterých byla vyvedena mláďata. Z obsazených hnízd bylo vyvedeno 8 pull, z toho 3 mladí ptáci nebyli okroužkováni.

Projekt č. 121018, ZO ČSOP Sezimovo Ústí - Mapování hnízdních dutin doupných stromů na území LČR s.p. vybraných revírů LS Tábor v roce 2010

Garant: Jaroslav Koleček

Zájmové území bylo systematicky mapováno od dubna do listopadu 2010. V rámci projektu bylo označeno v porostech různé druhové i věkové skladby celkem cca 96 stromů 10 druhů (23 buků, 20 buků, 19 olší, 17 borovic, 7 smrků, 6 bříz a po 1 osice, javoru, lípě a bříze). Značení a ponechání stromů bude projednáno s revírníkem (celkem nejméně 85 stromů). Projekt dále podrobně popisuje stav jednotlivých doupných stromů (druh stromu, velikost, výška, počet a orientace dutin, specifikace místa). V nalezených dutinách bylo prokázáno hnízdění těchto druhů: datel černý, strakapoud velký, sýkora babka, koňadra, modřinka, brhlík lesní, špaček obecný, lejsek

bělokrký, žluna zelená a krutihlav obecný. Byla zaznamenána rovněž přítomnost netopýrů. Na lokalitách byl potvrzen výskyt kulíška nejmenšího a sýce rousného.

Projekt č. 121019, Společnost přátel Poodří - Hrabětický les – mapování výskytu dospělců saproxylofágního hmyzu

Garant: Ivan Horčíčko

Mapování bylo prováděno v Hrabětickém lese, který se nachází mezi obcemi Lučice, Hrabětice a Blahutovice, tedy nedaleko jižní hranice CHKO Poodří. Původně smíšený les byl lidskou činností přeměněn na hospodářský les s převahou smrčín se zbytky dubohabřin a lipových doubrav, na některých místech jsou roztroušeny i jiné druhy dřevin. Sledovaná oblast byla pravidelně navštěvována a výzkum byl prováděn s použitím tradičních a spolehlivých metod-individuálním sběrem, metodou sklepávání, metodou smýkání, metodou prosívání a odchovem larev. Zaznamenáno celkem bylo 364 druhů náležících k 59 čeledím. Významná část projektu je věnována chráněným a významným druhům, u kterých jsou uvedeny důležité poznámky o jejich výskytu a bionomii.

Projekt č. 121020, ZO ČSOP Ciconia - Monitoring hnízdění ledňáčka říčního v okrese Litoměřice

Garant: Pavel Čech

Projekt podává aktuální informace o vývoji hnízdních podmínek a stavu místní populace ledňáčků říčních v hnízdní sezóně 2010 na Labi (H. Počáply – Litoměřice) a Ohři (od Křešína po soutok s Labem) – celkem bylo monitorováno 70 km toků. Bylo potvrzeno hnízdění 4 párů ledňáčků. Poznatky monitoringu byly popsány, zaneseny do tabulky a zaznamenány do map. Z hlediska rozšíření poznatků o výběru terénních prvků pro zdárné vyhnízdění ledňáčka říčního jsou zvláště cenné informace o parametrech obsazených hnízdních stěn. Nedílnou součástí projektu je hodnocení dlouhodobého vývoje hnízdních možností ledňáčků, stavu jejich potravního zázemí a příčin ohrožení jejich výskytu.

Projekt č. 121021, ZO ČSOP Ciconia - Monitoring hnízdění čápů rodu Ciconia v roce 2010

Garant: Jaroslav Koleček

V ČR bylo sledováno celkem 242 hnízdišť čápů bílých ve 21 okresech (z toho 186 fyzicky existujících hnízd, resp. 122 hnízd obsazených párem) a 15 hnízdišť čápů černých v 7 okresech. Průměrný počet mláďat čápů bílých dosahoval v roce 2010 celkem 2,51 pull. na hnízdo obsazené párem. Na hnízdech čápů černých bylo vyvedeno celkem 14 mláďat. V roce 2010 bylo okroužkováno 85 pull. č. bílých.

Projekt č. 121022, ZO ČSOP Ciconia - Monitoring hnízdění motáka lužního na Podřipsku

Garant: Petr Orel

V rámci projektu se uskutečnil monitoring výskytu a hnízdění motáka lužního (*Circus pygargus*) na Podřipsku. Byla provedena dokumentace a vyhodnocení na mapě. Byl dokladován nález hnízda, původně se 3 mláďaty. Následně nejmenší z pull z hnízda zmizelo. Patrně zahynulo a stalo se potravou pro zbývající 2 pulli. V červenci 2010 bylo v hnízdě jen 1 mládě. Osud druhého zbývajícího mláděte není znám. Poslední mládě bylo pozorováno na lokalitě létající během srpna 2010. Byl vyhodnocen nidobiologický, etologický a ekologický průzkum života motáka lužního. Bylo zjištěno i složení potravy motáka lužního na základě nálezu 8 vývržků u hnízda.

Projekt č. 121023, ZO ČSOP Ciconia - Káně lesní 2010 - Monitoring hnízdící a zimující populace kání lesních na Podřipsku

Garant: Petr Orel

V rámci projektu se uskutečnil monitoring hnízdící populace na 98 km okruhu a zimující populace na 75 km okruhu Podřipska. Byla provedena dokumentace a vyhodnocení na mapě. Bylo nalezeno 7 hnízd obsazených adultními ptáky, z toho ze 4 hnízd byla mláďata úspěšně vyvedena, celkem 11 juv., 3 hnízda byla „vystřelena“. Také byl vyhodnocen nidobiologický, etologický a ekologický výzkum života kání lesních. Byl proveden rozbor hustoty výskytu hrabošů polních a vlivu přírodních a antropogenních podmínek na stav zimující a hnízdící populace kání lesních v daném území. Součástí projektu bylo i realizování praktické pomoci zimujícím káním lesním jejich příkrmováním u 25 ks „berlíček“ rozmístěných na 75 km okruhu Podřipska. Taktéž se uskutečnilo rozsáhlé osvětové výchovné působení na mládež i dospělé osoby pomocí přednášek, besed, médií, letáčků, skládanek, samolepek, fotoplakátů, pohlednic, panelovou propagací a naši výstavou v Podřipském muzeu v Roudnici n.L. s názvem „Draví ptáci na Podřipsku“. Došlo tak ke kladnému ovlivnění ekologického a ekonomického myšlení a chápání občanů. V průběhu projektu pokračovala spolupráce s majiteli a nájemci pozemků, mysliveckými sdruženími a širokou veřejností venkova, za účelem ochrany kání lesních a jejich biotopů.

Projekt č. 121025, ZO ČSOP Valašské Meziříčí - Mapování denních motýlů v EVL Dřevohostickém lese a okolí

Garant: Alois Pavlíčko

Celkem bylo pozorováno 34 druhů denních motýlů, 1 druh vřetenuškovitých (*Zygaenidae*) a 1 druh přástevníkovitých (*Arctiidae*). Sledované lokality představují biocentra uvnitř intenzivně využívané zemědělské krajiny a jsou posledním útočištěm výše popsaných druhů. Možný je zde i výskyt motýlů s velmi brzkou dobou letu, ale jelikož zde nebyly v jarních měsících příznivé podmínky pro mapování ani jejich vývoj, nebyly tyto druhy bohužel potvrzeny.

Projekt č. 121026, Denemark o.s. - Mapování vážek na vybraných lokalitách okresu Kutná Hora

Garant: Aleš Dolný

Byly zjišťovány zejména údaje o přibližné početnosti a druhové skladbě odonatocenóz (především dospělých jedinců). V roce 2010 bylo celkem získáno 1557 údajů o výskytu 46 druhů vážek na 48 lokalitách. Z tohoto počtu je 11 druhů nových pro Kutnohorsko. Bylo zaznamenáno 20 druhů z Červeného seznamu, z toho jeden v kategorii kriticky ohrožený, pět v kategorii ohrožený, devět v kategorii zranitelný a pět v kategorii téměř ohrožený.

Projekt č. 121027, ZO ČSOP Radhošť - Mapování výskytu ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*) na Horním Vsacku a Rožnovsku

Garant: Pavel Čech

V rámci projektu bylo prověřeno na Rožnovsku a Horním Vsacku 12 toků o celkové délce 100 km. Při vyhledávání obsazených nor ledňáčka říčního byla využita pro místní podmínky nejlépe vhodná metoda – průzkum procházením korytem toku. Sledování bylo prováděno po celou hnízdní sezónu ledňáčků, tj. březen – září, v měsíčních nebo čtrnáctidenních intervalech. Byla popsána současná hustota párů ledňáčka říčního v kontrolované oblasti i jeho hnízdní příležitosti. Průběh hnízdění jediného hnízdícího páru je zaznamenán v tabulce podle mezinárodní metodiky. Byl zhotoven také seznam potenciálních příležitostí, které by mohly sloužit jako hnízdiště

ledňáčka v budoucím období. Každá lokalita je charakterizovaná topograficky, s údaji o biotopových podmínkách, rozměrech a typu hnízdní stěny. Projektem získané poznatky byly předány Správě CHKO Beskydy.

Projekt č. 121029, ZO ČSOP Plzeňsko - Monitoring ohrožených druhů dravců a sov v západních Čechách
Garant: Petr Orel

Projekt byl zaměřen na monitoring nejohroženějších druhů dravců a sov - *sokola stěhovavého, sýčka obecného a sovy pálené*.

Během roku 2010 byl prokázán výskyt sokola stěhovavého na 6 lokalitách na území NP a CHKO Šumava. Na jedné lokalitě bylo hnízdění neúspěšné. Tři hnízdění byla úspěšná, celkem vylétlo min. 6 mláďat. Populace sokola stěhovavého v posledních letech má stále stoupající tendenci stejně jako na území celé ČR. U žádného dospělého jedince nebylo zjištěno označení ornitologickým kroužkem. Jako nejčastější příčinou ohrožení se jeví možné rušení ze strany veřejnosti, zejména nerespektováním zákazu vstupu především ze strany turistů.

U sovy pálené se podařilo prokázat v oblasti pouze jediné. Neobsazené, ale i bez fyzické přítomnosti ptáků v době předpokládaného hnízdění, zůstali i naprosto tradiční kostelní hnízdiště např. ve Vsi Touškově, Heřmanově Huti, Přehýšově nebo Hradci u Stoda.

Trvale klesající populační trend sýčka obecného se projevil i v letošním roce, kdy pravděpodobně zanikla další tradiční lokalita na Plzeňsku – Přehýšov, kde nebyl opakovaně po celou dobu jara zaznamenán výskyt tokajícího samce, což je velké zklamání. Naproti tomu bylo prokázáno úspěšné hnízdění v budce pro sovu pálenou ve vedlejší obci Záluží, které je pro populaci sýčka v oblasti povzbuzující zprávou. Rovněž se podařilo prokázat i tento rok hnízdění v holubníku v obci Hoříkovice u statkáře Majera.

Projekt č. 121030, ZO ČSOP 69/01 - Mapování výskytu raka říčního v oblasti přírodní památky „Meandry Lučiny“
Garant: Miloš Holzer

V průběhu letního a podzimního období proběhlo mapování výskytu raků v Chráněné přírodní památce „Meandry řeky Lučiny“ v části toku řeky Lučiny v termínech 1x měsíčně v každém druhém týdnu daného měsíce ve večerním průzkumu a to vizuálně v podemletých březích a obnažených kořenech. V celém sledovaném období však nebyla zjištěna přítomnost raka říčního. Nulový výskyt raka je způsoben pravděpodobně záplavami v měsíci květen 2010.

Projekt č. 121031, ZO ČSOP Hořepník Prostějov - Mapování denních motýlů na vybraných lokalitách střední Moravy
Garant: Alois Pavlíčko

V průběhu lepidopterologického průzkumu na 9 lokalitách Prostějovska bylo zjištěno celkem 49 denních druhů motýlů a vřetenušek, z toho je sedm zástupců řazeno do Červeného seznamu bezobratlých České republiky a dva jsou chráněni českou legislativou. Všech 49 druhů se společně vyskytovalo v pískovně u Ondratic v části, která je využívána jako motokrosová závodiště. Pískovna u Ondratic je jediná lokalita kde byl zjištěn výskyt xerotermofilního hnědáka černýšového (*Melitaea aurelia*), kterému hrozí krajní nebezpečí vyhynutí ve všech zemích západní a střední Evropy. Stepní enklávy ostatních lokalit lze charakterizovat jako drobné plochy, vlastníky neobhospodařované a zarůstající náletem, ze kterých stepní entomofauna buď vymizela nebo přežívá v minimálních početnostech na hranici vymření.

Projekt č. 121032, ZO ČSOP Javorníček - Mapování hnízdního výskytu ledňáčka říčního na řece Bečvě a některých přítocích

Garant: Pavel Čech

V rámci projektu bylo sledováno celkem cca 59 km toků a další pro ledňáčka vhodné lokality v okrese Vsetín ve Středním Pobečví (zavodněné šterkovny u Hustopečí a Choryně). Celkem na všech úsecích a lokalitách se předpokládá hnízdění 4 párů ledňáčka říčního při prvním hnízdění. Z toho počtu byly tři hnízdění neúspěšná díky zaplavení nor při květnové povodni. Pouze z jedné nory byli ledňáčci úspěšně vyvedeni. Při druhé kontrole lokalit v srpnu 2010 bylo prokázáno hnízdění 2 párů ledňáčků. Květnové povodně měly za následek přímé zničení min. 3 hnízdění ledňáčků, na druhou stranu velká voda vytvořila na tocích nové břehové nátrže, které mohou v dalších letech sloužit ledňáčkům pro hnízdění. Lze ovšem předpokládat, že Povodí Moravy začne od příštího roku s opětovnými opravami těchto nátrží. Díky erozi břehů při velkých vodách nezůstala nainstalována na tocích ani jedna v minulosti instalovaná umělá hnízdní nora.

Projekt č. 121033, ZO ČSOP Lubno - Mapování výskytu čejky chocholaté na Frýdlatsku v katastru obcí Lužno a Pržno

Garant: Daniel Křenek

Projekt přinesl základní přehled o lokalitách výskytu čejky chocholaté a skutečný početní stav v mapovaném území, který potvrdil velký úbytek počtu hnízdicích párů oproti minulosti. Pozorováním vhodných lokalit při pěších pochůzkách ve sledované lokalitě v jarním období bylo zjištěno 7 lokalit s výskytem čejky chocholaté. Na ostatních sledovaných lokalitách v katastru obce Lubno a Pržno nebyly čejky pozorovány. Při pozorování byl sledován také výskyt křepelky polní (*Coturnix coturnix*) a koroptve polní (*Perdix perdix*).

Projekt č. 121034, Pobočka ČSO na Vysočině - Mapování hnízdního rozšíření chřástala polního (*Crex crex*) na Vysočině

Garant: Daniel Křenek

V roce 2010 bylo zmapováno 2200 km², tj. 43% plochy zájmového území. Na 36 lokalitách bylo zaznamenáno 46 volajících samců, z toho 24 na Jihlavsku. Téměř všichni samci se ozývali spontánně, pouze v jednom případě začal samec volat až po provokaci. Ve většině případů byla zjištěna přítomnost jediného samce, ojediněle na jedné lokalitě volali 2 nebo 3 samci. Zjištěn byl roztroušený výskyt na celé ploše zmapovaného území. Početnější výskyt byl zaznamenán v okolí Jihlavy, v prostoru mezi Kamenicí nad Lipou a Horní Cerekví, v povodí Jankovského potoka a v předhůří Jihlavských vrchů. Centrum rozšíření leží v rozmezí 500-650 m n. m., kde se nacházelo 86% zjištěných lokalit. Z hlediska biotopové preference je zřejmé, že většina samců dávala přednost různým typům luk, přičemž poměrně výrazně převažovaly louky pravidelně kosené. Významný podíl samců byl rovněž zaznamenán v polních kulturách, jako je jarní nebo ozimý ječmen, ozimá pšenice či porosty jetele lučního. Výjmečně byl chřástal zjištěn v prostředí travnatých mezí oddělujících jednotlivé půdní bloky.

Projekt č. 121035, ZO ČSOP Orchidea Valašsko - Mapování a ochrana sov v CHKO Beskydy

Garant: Petr Orel

Průzkum byl prováděn od února do konce října 2010, přičemž jeho největší intenzita byla směřována do jarních měsíců (březen, duben). Terénní práce probíhaly zejména ve večerních hodinách, zpravidla do půlnoci, někdy i do časných ranních hodin. Byly vybírány především noci s příznivými klimatickými podmínkami (bezvětrí, jasná

obloha, nejlépe s měsíčním svitem). Některé údaje, zejména z podzimního období, byly získány i za dne. Údaje o klimatických podmínkách (teplota, vítr, výška sněhové pokrývky, oblačnost) a měsíčním svitu resp. fázi měsíce byly zaznamenávány pro budoucí vyhodnocení vztahu mezi těmito faktory a aktivitou sov. Jednotlivé menší oblasti (většinou jedno až dvě údolí nebo vrchy s přílehajícími svahy za noc) byly objížďeny za pomoci automobilu a na pěších transektech byla z předem vytipovaných míst s dalekým doslechem v závěrech údolí, na hřebenech nebo bočních svazích vrchů poslechem zjišťována přítomnost jednotlivých druhů sov. Tato místa byla vybírána tak, aby z nich bylo možno poslechem obsáhnout co největší část sledované oblasti. Některé druhy (kulíšek nejmenší, puštík obecný a bělavý) byly provokovány napodobením ústy.

Projekt č. 121037, ZO ČSOP Orchidea Valašsko - Pátrání po nových lokalitách ohrožených motýlů karpatských luk

Garant: Alois Pavlíčko

Na prozkoumávaných lokalitách byl během průzkumů zaznamenán výskyt celkem 64 druhů ve dne aktivních motýlů, z toho 13 druhů ohrožených dle Červeného seznamu ohrožených druhů ČR - bezobratlí, z tzv. skupiny obecně ohrožených (FARKAČ et al. 2005). Jednalo se o 3 druhy v kategorii kriticky ohrožený (CR - Critically endangered), 1 druh v kategorii ohrožený (EN - Endangered) a 9 druhů v kategorii zranitelný (VU - Vulnerable).. Ačkoliv se nepodařilo nalézt žádnou novou lokalitu okáče kluběnkového (byl potvrzen pouze mimo projekt na lokalitě, která byla předmětem loňského průzkumu) ani vřetenušky mokřadní, počet nalezených ohrožených druhů dokládá, že řešený projekt nelze označit jako neúspěšný.

Projekt č. 121039, ZO ČSOP Kladská - Výskyt denních motýlů na vybraných lokalitách CHKO Český les

Garant: Alois Pavlíčko

Ve sledovaném období bylo na vytyčeném území v jižní části CHKO Český les zjištěno 33 druhů denních motýlů (skupiny Hesperioidea a Papilionoidea), 2 druhy čeledi Zygaenidae a 1 druh čeledi Sphingidae. Na většině lokalit byla zjištěna vřetenuška pětitečná (*Zygaena lonicerae*), pouze na dvou lokalitách, Capartice a Jindřichova Hora, byl zaznamenán jiný druh této skupiny. Ovšem v tomto případě je určení druhu nejednoznačné, jedná se buď o vřetenušku mateřídouškovou (*Z. purpuralis*) nebo v. přehlíženou (*Z. mimos*). Tyto druhy lze rozlišit pouze preparací genitálií, která nebyla provedena. Druh skupiny Sphingidae, lišaj kyprejový (*Deilephila porcellus*), byl zaznamenán na lokalitě Jindřichova Hora 11. 8. 2010. Byla pozorována housenka přichycená na vegetaci v podmáčené části lokality. Z druhů zařazených dle vyhlášky 395/1992 Sb. do kategorie zvláště chráněných byl zaznamenán ohrožený batolec duhový (*Apatura iris*) na dvou lokalitách (Bystřice pod Čechovem, Pec) a silně ohrožený modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*) na třech lokalitách (Jindřichova Hora, Černá Řeka a Pod Ovčím vrchem). Dále byl na dvou lokalitách (Černá Řeka a Jindřichova Hora) zastižen bělásek ovocný (*Aporia crataegi*) vedený v kategorii téměř ohrožený, near threatened – NT dle IUCN (Farkač J. a kol. 2005). V ostatních případech se jednalo o běžně se vyskytující druhy bez zvláštního statutu ochrany přírody.

Projekt č. 121041, ZO ČSOP Kladská - Mapování zimovišť a sledování netopýrů Karlovarského a Plzeňského kraje

Garant: Mojmír Vlašín

Projekt byl zaměřen na zjišťování počtu netopýrů na již známých zimovištích, ale i na hledání nových zimovišť netopýrů. V rámci projektu proběhl i netting a kroužkování netopýrů u vybraných důlních děl. Uskutečnilo se mapování letních kolonií netopýrů v CHKO Slavkovský les a Mapování výskytu netopýrů napadených plísní

Geomyces destructans (WNS). Součástí celého projektu byla propagace ochrany netopýrů v souvislosti s pořádáním Evropské noci pro netopýry.

Projekt č. 121042, ZO ČSOP Kladská - Mapování výskytu obojživleníků ve Slavkovském lese

Garant: Jiří Vojar

V roce 2010 bylo navštíveno 421 nových lokalit, čímž se počet zmapovaných lokalit zvýšil na 956. Průzkum byl ze Slavkovského lesa rozšířen i na přilehlé části západních Čech (především Tepelsko, Toužimsko a Plánsko), kde se podařilo zaznamenat výskyt několika nových lokalit vzácné kuňky žlutobřiché, jednu lokalitu rosničky obecné a překvapivě řadu nových lokalit čolka velkého. Novou metodou průzkumu byla hlasová provokace jednotlivých druhů obojživleníků zvukovou nahrávkou, která se především u skokana ostronosého, blatnice skvrnitě a kuňky obecné velmi osvědčila.

Projekt č. 121044, Hamerský potok o.s. - Mapování plazů Jindřišského údolí s důrazem na populaci *Natrix tessellata*

Garant: Blanka Mikátová

Průzkumy v roce 2010 se podařilo potvrdit výskyt 6 druhů plazů. Z toho užovka hladká byla v území zaznamenána poprvé. Nepodařilo se nalézt více jedinců užovky podplamaté. Nález však naznačuje, že v roce 2009 se zřejmě nejednalo o náhodný výskyt, ale že se malá populace tohoto hada v území vyskytuje. Z výše uvedených důvodů se nepodařilo odchytnout užovku podplamatou a odebrat vzorky pro analýzu DNA. Nálezy byly předány orgánům ochrany přírody a krajiny – Jihočeský kraj, MěÚ J.Hradec. Výsledky budou prezentovány při akcích pro veřejnost realizovaných sdružením Hamerský potok o.s.

Projekt č. 121045, ZO ČSOP Valašské Meziříčí - Monitoring velkých šelem na migrační cestě z Javorníků do Vizovických vrchů pomocí fotopastí

Garant: Barbora Telnarová

V rámci projektu byly pořízeny 4 fotopasti typu DTC530 V s kovovou schránkou a zámekem. Karta má 8 GB, což vystačuje na 3 měsíce provozu. Dvě pasti byly 11. srpna instalovány na tahové cestě velkých šelem z Kysuc přes Javorníky do Vizovických vrchů poblíž Makyty (jedna na české, jedna na slovenské straně).

Po jednání s pracovníky SCHKO Beskydy a Lesy ČR, s. p., byly zpočátku dvě fotopasti instalovány v okolí Pusteven a byl zde prováděn i průzkum výskytu šelem v terénu. Jedna past byla na žádost pracovníků SCHKO ponechána v prostoru Kněhyně a další od 1. 9. umístěna na tahovou cestu ve Veřovických vrších, kde jsou dosud. Mezi nejčinnější snímky patří snímek rysa z okolí Makyty. Z fotopastí bylo pořízeno větší množství nejasných fotografií různé zvěře i lidí, které bylo vymazáno. Fotopasti budou instalovány v terénu trvale a pořízená dokumentace bude předávána Správě CHKO Beskydy, Kysuce a KOP ÚVR ČSOP. Lze předpokládat, že nejvíce fotografií bude až v zimním období.

Projekt č. 121046, ZO ČSOP Silvatica - Zimní sčítání netopýrů na Rakovnicku

Garant: Mojmír Vlašín

V roce 2010 byl ve sledované oblasti zaznamenán výskyt celkem osmi druhů zimujících netopýrů - *Myotis myotis*, *M. nattereri*, *M. bechsteinii*, *Barbastella barbastellus*, *Plecotus auritus*, *Plecotus austriacus* a *Eptesicus serotinus*. Zaznamenané

V rámci projektu nebyly na sledovaných lokalitách zjištěny žádné známky rušení zimujících netopýrů lidmi. To je podmíněno zejména tím, že podstatná část sledovaných zimovišť se nachází na odlehlých a často těžko přístupných místech. Výsledky získané během realizace projektu by měly v návaznosti na údaje z předchozích let přispět k lepšímu poznání dynamiky početnosti a celkového rozšíření populací jednotlivých druhů netopýrů v zájmové oblasti. Tyto údaje jsou nezbytnými podklady pro následné uplatňování efektivní ochrany těchto živočichů a jejich stanovišť.

Projekt č. 121047, ZO ČSOP Radhošť - Monitoring a ochrana vážek (Odonata) na Valašsku a v CHKO Beskydy

Garant: Aleš Dolný

Terénní průzkum byl prováděn od konce května do konce října roku 2010. Byly zjišťovány zejména údaje o přibližné početnosti a druhové skladbě odonatocenóz (dospělých jedinců). Bylo získáno 347 nálezů ze 13 čtverců síťového mapování a ze 34 lokalit ležících v zájmovém území (pro doplnění i jinde v ČR). Celkem se podařilo zaznamenat údaje o výskytu 41 druhů vážek.

Projekt i v letech 2009 a 2010 přispěl k obohacení našich znalostí o výskytu vážek na Valašsku a v CHKO Beskydy. Faunisticky cenný je zejména nález druhu *Sympetrum meridionale* (druhé zjištění v okrese), nebo další nálezy druhů *Leucorrhinia dubia* a *Crocothemis erythraea*.

Projekt zároveň, stejně jako v minulých letech, přispěl k informování o významu vážek laické i ochranné veřejnosti, zejména pak mládeže, např. během kroužkovací akce *Acrocephalus* v Poodří. Výsledky projektu byly rovněž poskytnuty orgánům ochrany přírody Zlínského kraje, Správě CHKO B a AOPK pro potřeby jejich správní činnosti.

Projekt č. 121048, ZO ČSOP Radhošť - Monitoring obojživelníků na Valašsku a v CHKO Beskydy

Garant: Jiří Vojar

Během průzkumu v roce 2010 bylo zaznamenáno celkem 80 registrací 14 druhů obojživelníků (včetně prioritních kuněk) v 17 čtvercích pro mapování přírodnin. V početnosti a rozšíření jednotlivých druhů nebyly již několik let zaznamenány žádné výrazné změny. Obecně se dá říci, že méně ohroženy jsou druhy vázané převážně na lesy, značně jsou ohroženy druhy zemědělské krajiny. Problematickým druhem je např. čolek karpatský vzhledem ke své velmi obtížné zjistitelnosti v nepřehledném horském terénu, díky čemuž nelze odhadnout míru jeho ohrožení (minimum známých významnějších lokalit). Ke stabilizaci populací obojživelníků v posledních letech výrazně přispívá pokračující obnova řady mokřadních lokalit. Mnohé z nich jsou však již značně zabahněné a bude zapotřebí provést jejich alespoň částečnou obnovu. V současnosti probíhá obnova lokalit vytipovaných mj. na základě výsledků tohoto projektu.

Projekt č. 121049, ZO ČSOP Alter Meles - Mapování rorýse obecného (*Apus apus*) na území města Karlovy Vary

Garant: Petr Stýblo

Monitoring rorýse obecného probíhal v době hnízdění, tj. od května 2010 do konce července 2010 formou přímého pozorování hnízdících párů na vhodných hnízdištích. V každé lokalitě bylo vybráno několik vzorových budov s typickými hnízdními otvory, vyklenutími, vychlípeninami plechových řím s rozpadajícími trámovými mezipatry. Použito bylo též náhodné pozorování vletů na hnízdo. Celkem bylo nalezeno na území Karlových Varů 77 nálezů s odhadovaným množstvím hnízdících párů 173 párů, na území ostatních obcí bylo potvrzeno 19 nálezů s odhadovaným množstvím 49 párů.

Projekt č. 121050, ZO ČSOP Alter Meles - Mapování výskytu mravenišť na Třebouňském vrchu – II. etapa
Garant: Milan Daďourek

V rámci projektu došlo k poměrně přesnému zákresu hnízd do digitálních map, formou různých gis vrstev, čímž došlo k větší možnosti studie prostorových dat a lepší možnosti studie šíření populace. Celkem bylo zmapováno 188 hnízd. Průměrný rozměr hnízda na lokalitě je: výška je 48 cm, průměrný průměr kupy je 108 cm. Dle údajů mapování je sledovaná lokalita nejpočetnější v Karlovarském kraji.

Projekt č. 121051, ZO ČSOP Alter Meles - Mapování výskytu rodu Triturus v okrese Karlovy Vary
Garant: Jiří Vojar

Hlavním předmětem mapování bylo mapování rodu Triturus na území okresu Karlovy Vary. V rámci inventarizace lokalit byl důraz kladen na zjištění přítomnosti čolků v biotopu. Při tomto mapování byli nalezeni i příslušníci ostatních rodů obojživelníků a proto byly zahrnuty do tohoto projektu. U snadno určitelných druhů, jako např. Bufo bufo, byla zvolena metoda vizuální, včetně počítání snůšek. U ostatních druhů byla volena metoda přímého odchytu pomocí podběráků. Pro přímou manipulaci s druhy chráněnými legislativním rámcem, byla organizátorům projektu udělena výjimka příslušným krajským úřadem a správou CHKO. Stanovení početnosti populací bylo provedeno metodou relativní, tj. odhadem početnosti populace v návaznosti na počet odlovených jedinců na lokalitě.

Projekt č. 121052, ZO ČSOP Alter Meles - Mapování výskytu Cinclus cinclus v povodí řeky Rolavy
Garant: Pavel Čech

V rámci projektu bylo od 18. června do 3. listopadu 2010 celkem šestnáct monitorovacích akcí na Rolavě a přítoku Černá voda. Monitorování bylo zaměřeno na vyhledávání hnízd skorce vodního, na jeho přímé pozorování a mapování stavebních objektů přes oba toky. Celkem bylo prověřeno 28 km vodotečí, hnízda skorce byla nalezena na dvou mostech, byl pozorován jeden pár skorců a zaznamenáno 28 staveb překlenujících sledované vodoteče. U nalezených staveb byla popsána jejich konstrukce, současný stav a byly vyhodnoceny příležitosti pro hnízdění skorce vodního. Nálezy byly zaneseny do mapovacích karet a centrální evidence AOPK. Stavební objekty přes řeku Rolavu a přítok Černou vodu byly zaneseny do programu GPS a Google Earth. Monitoringem byly vytipovány stavby, pod kterými by bylo vhodné umístit pro skorce polobudky nebo hnízdní podložky. Výsledky projektu byly předány Magistrátu města Karlovy Vary, odboru životního prostředí.

Projekt č. 121053, ZO ČSOP Kladská - Mapování výskytu významné saranče Stethophyma grossum a dalších mokřadních druhů rovnokřídlého hmyzu v okolí mariánských Lázní a Plané u Mariánských Lázní
Garant: Václav Křivan

Od konce června do konce srpna byly navštíveny vytipované lokality. Velmi špatné klimatické podmínky (málo dnů opravdu vhodných pro seriózní výzkum rovnokřídlého hmyzu) neumožnily až na 2 výjimky opětovné kontroly. Zcela nevhodné podmínky znemožnily kontroly v průběhu září. Na navštívených lokalitách (mokřadní louky a břehy rybníků) byly pro monitoring rovnokřídlého hmyzu používal dvě metody: (1) poslech stridulujících samců a (2) odchyt sítkou, a to jak přímý odchyt pozorovaných jedinců, tak klasické smýkání vegetace. Na každé lokalitě bylo zaznamenáno druhové složení rovnokřídlého hmyzu včetně počtu jedinců.

Projekt č. 121054, ZO ČSOP Buchlovice - Monitoring a biologie jestřába lesního v Chříbech

Garant: Petr Orel

Hlavním výsledkem celého projektu je zjištění skladby potravního spektra jestřába lesního (*Accipiter gentilis*) v pahorkatině Chříby za použití metody automatického snímání digitálními kamerami. Z výsledku aktuálního projektu, ale i projektů z dřívějších let je zřejmé, že výsledná data jsou velmi značně ovlivněna použitím konkrétní metodiky. Metoda za použití kamerových systémů se zdá být nejrepresentativnější. Nejčastější kořistí se v obou případech pozorování stali ptáci rodu *Turdus*. Ze savců to pak byla *Sciurus vulgaris*.

Projekt č. 121055, ZO ČSOP Buchlovice - Mapování výskytu doupných stromů na území Chříbů

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v severní části Chříbů (LS Buchlovice), zejména v revíru Kvasice na území o rozloze 2 209 ha v nadmořské výšce od 186 do 411 m.

Stromy byly vyhledávány především v porostech, na které již byly zpracovány těžební projekty pro následující rok. Hustota označených stromů nebyla (po domluvě s revírníkem) zpravidla větší než pět stromů v jednom porostu. Realizátoři označili celkem 111 stromů různého stáří (55 dubů, 28 buků, 16 modřínů, 2 jírovce, 2 lípy, 2 břeky, 1 borovici, 1 smrk, 1 ořešák, 1 habr a 1 třešeň). V (na) označených stromech byla zjištěna přítomnost (hnízdění) kání (13 případů), strakapoudů velkých (5), jestřábů (4), doupňáků (2), datlů (2), koňader (2), brhlíků (2), čápa černého (1), krahujce (1), špačka (1) a krkavce (1). V 16 případech dutiny osídlil hmyz (z toho 1× sršně). Stromy byly označeny modrými trojúhelníky ve výčetní výšce. Nejčastěji se jednalo o stromy s dutinami (63 ks), dále o stromy s hnízdy dravců (19), torza stromů (17), vzácné stromy (10), strom s hnízdem čápa černého (1) a dutý strom (1).

Projekt č. 121056, ZO ČSOP Orchidea Valašsko - Monitoring velkých šelem v centrální části CHKO Beskydy

Garant: Mojmír Vlašín

V roce 2010, stejně jako v předchozích letech (2001 – 2009) byl proveden průzkum výskytu a početnosti velkých šelem v Radhoštské hornatině (na masivech Smrk, Kněhyně, Čertova mlýna a Magurky), v Lysohorské hornatině (masiv Čuplu, Kobylanky) a masivu Těšinočky v Moravskoslezských Beskydách. Na sledovaném území byl opětovně potvrzen výskyt rysa ostrovida, což vzhledem k blízkému pohraničnímu umístění celého území v rámci Moravskoslezských Beskyd, není až takovou zvláštností. Kriticky ohrožené druhy medvěd hnědý a vlk nebyli v průběhu tohoto výzkumu zjištěni ani jednou. Ale vzhledem k faktu, že od roku 2000 se na masivech Smrk i Kněhyně medvěd vyskytuje stabilně, tak nulový počet nálezů jeho pobytových znaků je pravděpodobně z důvodů hibernace v průběhu zimního terénního výzkumu. Nulová absence u vlka může být dána konfigurací terénu a absencí biotopů potřebných k lovu kořisti na sledovaných masivech. Zaznamenání nulových výskytů medvěda a vlka na sledovaném území je z 99% dáno prostým míjením mapovatelů a šelem v daném časovém okamžiku v terénu.

Projekt č. 121057, ZO ČSOP Vlašim - Mapování hnízdního výskytu čejky chocholaté na Benešovsku a ochrana jejích hnízd

Garant: Daniel Křenek

Tento projekt byl v zájmovém území realizován již popáté. V roce 2010 byl poprvé zaměřen na sledování hnízdního výskytu a ochranu hnízd pouze u jediného druhu - čejky chocholaté. Celkem bylo zaznamenáno 8 hnízdních lokalit čejky chocholaté. U dvou hnízd byla ve spolupráci se zemědělským družstvem zajištěna ochrana před zničením během předseťové přípravy půdy. Celkově byl zaznamenán pokles počtu hnízdicích párů čejek chocholatých ve sledovaném území.

Projekt č. 121058, Ornix - Akustický monitoring sýčka obecného (*Athene noctua*)

Garant: Petr Orel

Mapování populací sýčka obecného probíhalo v termínech březen, duben pomocí zvukové nahrávky v kvadrátech 7070, 7071 a 7072. A v termínu říjen 2010 v kvadrátech (6972, 7069, 7070, 7071, 7072) pomocí zvukové nahrávky a digitálních záznamníků. Terénní práce probíhaly při kontrole se zvukovou nahrávkou v časech 21:00 – 1:00. S pomocí digitálních záznamníků bylo zahajováno mapování půl hodiny před západem slunce a záznam se ukončil hodinu po východu slunce. Při monitoringu byly vybírány především noci s příznivými klimatickými podmínkami (bezvětrí, jasná obloha), při nepříznivém počasí (silný vítr, déšť) monitoring neprobíhal. Při monitoringu pomocí zvukové nahrávky se obcházel celý areál zemědělských farem. Na základě prováděného průzkumu byl zjištěn výskyt sýčka obecného pouze na jedné lokalitě. Lokalita se nacházela v areálu fungující zemědělské farmy zaměřené na výkrm hovězího dobytka.

Projekt č. 121059, ZO ČSOP Nyctalus - Monitoring výskytu netopýrů na území Prahy mimo zvláště chráněná území

Garant: Mojmír Vlašín

Bylo monitorováno 5 sídlišť na přítomnost netopýřích úkrytů a 5 lokalit využívaných jako loviště. Na všech sledovaných sídlišťích byli zaznamenáni netopýři rezaví (*Nyctalus noctula*). Na 4 sídlišťích byl zachycen také n. večerní (*Eptesicus serotinus*). V Modřanech byl zjištěn ještě n. hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*), V Řepích netopýr parkový (*P. nathusii*).

Při monitoringu lovecké aktivity bylo zjištěno při dvou záznamech z každé lokality 1 až 7 druhů/ lokalitu, celkem 9 druhů: n. rezavý (*N. noctula*), n. večerní (*E. serotinus*), n. vodní (*Myotis daubentonii*), n. velký (*M. myotis*), n. parkový (*P. nathusii*), n. hvízdavý (*P. pipistrellus*), n. nejmenší (*P. pygmaeus*), n. vousatý/Brandtův (*M. mystacinus/Brandtii*), n. pestrý (*Vespertilio murinus*).

Při monitoringu byl prokázán výskyt netopýrů na sledovaných sídlišťích a byly objeveny konkrétní úkryty netopýřích kolonií. To umožní orgánům ochrany přírody stanovit konkrétní podmínky pro jejich ochranu v případě stavebních úprav. Informace také slouží k doplnění síťových map výskytu druhů.

Projekt č. 121061, ZO ČSOP Orchidea Valašsko - Mapování kuňky žlutobřiché v okolí Vsetína

Garant: Jiří Vojar

Celkem byly kuňky žlutobřiché zjištěny na cca 20 lokalitách. Největší populace ve sledované oblasti bezesporu byla na málo používané nezpevněné lesní svážnici západně nad řekou Bečvou mezi vrcholem Bečevná a obcí Ústí u Vsetína – na této lesní cestě se stovkou drobných tůňek a kaluží ve vyjetých kolejích bylo na trase cca 1,5 km začátkem června zjištěno cca 130 dospělců. Je to již řadu let velmi početná populace, která se jeví jako perspektivní i do budoucna. Lze říci, že většina zjištěných lokalit je perspektivních, poněvadž se za 5 až 8 let, co byly občas zkontrolovány, nijak výrazně nezměnily svou kvalitu (resp. parametry tůňek) i obsazenost kuňkami.

Projekt č. 121062, ZO ČSOP Šípek - Monitoring výskytu sov v CHKO Blanský les

Garant: Petr Orel

Mapování lesních druhů sov se provádělo v jarním období (únor až březen 2010). Bylo prováděno metodou poslechu houkajících jedinců na stálých transektech. Mapující procházel ve večerních hodinách několikrát transekt dlouhý přibližně 3 – 4 km. Do mapy bylo zaznamenáno pokud možno co nejpřesnější místo výskytu houkajícího jedince, druh sovy a čas houkání. Výsledky projektu byly postupovány Správě CHKO Blanský les, kde je vedena dlouholetá evidence výskytu sov na území CHKO.

Projekt č. 121063, Pobočka ČSO na Vysočině - Mapování výskytu sýce rousného (*Aegolius funereus*) na Jihlavsku v roce 2010

Garant: Petr Orel

V roce 2010 byla zjištěna pomocí zvukových záznamníků hlasová aktivita sýců rousných v okresech Jihlava, Pelhřimov a Havlíčkův Brod v 19 kvadrátech, a to ve 42 katastrálních územích. Celkem takto byla zjištěna přítomnost sýců na 61 lokalitách, respektive nahrávacích místech.

Projekt potvrdil vzrůstající početnost silně ohroženého sýce rousného na Českomoravské vrchovině. Jedním z cílů projektu bylo získat další podklady ve prospěch ochrany doupných stromů v lesích. Sýce rousného, jehož rozšíření bylo zjišťováno, lze považovat za deštníkový druh ochrany doupných stromů v lesích. Výsledky ukazují, že sýc se vyskytuje ve větších lesních komplexech v podstatě na celém sledovaném území a jakožto zvláště chráněný druh si zasluhuje ochranu svých hnízdišť, tedy doupných stromů. Ponechávání doupných stromů v lesních porostech na Vysočině má proto význam i pro tento dříve výhradně horský druh sovy, jejíž početnost může být limitována právě nedostatkem hnízdních příležitostí.

Projekt č. 121066, ZO ČSOP Orchidea Valašsko - Mapování a ochrana čápa černého v Beskydech

Garant: Stanislav Chvapil

Celkem bylo zkontrolováno 26 hnízdních lokalit čápa černého, z toho 13 v rámci projektu ČSOP, 10 v rámci monitoringu ČSO a 3 při monitoringu správy CHKO Beskydy. Tři hnízda byla nově nalezena. Obsazenost hnízd a úspěšnost hnízdění byla nejhorší za celé období sledování hnízdění čápů černých v Beskydech, t.j. od roku 2003. Na dvou hnízdech byla vyvedena pouze 3 mláďata, z toho 2 byla kroužkována. Výsledky monitoringu byly zadány do náleзовé databáze ochrany přírody AOPK ČR.

Projekt č. 121067, ZO ČSOP Břeclav - Monitoring sýčků obecných na jižní Moravě v roce 2010

Garant: Petr Orel

Během realizace projektu byl s využitím analýzy pořízených zvukových nahrávek proveden monitoring území jižní Moravy o celkové rozloze 750 km². Nebyly bohužel zaznamenány žádné hlasové projevy sýčků obecných a ani nebyli na tomto sledovaném území sýčci pozorováni. Byly zjištěny 4 lokality s výskytem sov pálených, které jsou uvedeny v Nálezových datech AOPK. Z nahrávek byly identifikovány další druhy ptáků (kalous ušatý, pušтік obecný, čejka chocholatá, křepelka polní, pěvci). Probíhala propagace ochrany sýčků mezi veřejností s využitím nahrávek hlasů a informačních letáků.

Projekt č. 121068, ZO ČSOP Alces - Mapování výskytu skorce vodního (*Cinclus cinclus*) v povodí vodního toku Řečice (k.ú. Staré Hamry, Ostravice) – pravobřežní přítok vodního díla Šance Řečice v roce 2010
Garant: Pvel Čech

V roce 2010 proběhla inventarizace hnízd skorce vodního v povodí vodoteče Řečice s levobřežními přítoky: Poledňana, Vilčok – Říčky, Lipník a pravobřežním přítokem: Řehúci. Rovněž proběhla inventarizace hnízd na vodoteči Velký Kobylík. Byla evidována 2 hnízda pod mostními objekty. Vlastní hnízdění bylo ovlivněno povodněmi v květnu, kdy došlo vlivem zvednutí vodní hladiny k likvidaci jednoho hnízda, tak i připravených podložek a budek, které byly v rámci projektu obnoveny. Jediné hnízdo, které nebylo povodněmi zničeno bylo umístěno ve výšce 2,6 m nad původní vodní hladinou.

Projekt č. 121069, MODRON, o.s. - Mapování modráška černoskvrnného (*Maculinea arion*) na Kaplicku.
Biotopové a managementové preference
Garant: Alois Pavlíčko

Vyhledávání lokalit bylo prováděno za vhodných časových a povětrnostních podmínek. Dospělci motýlů byli sledováni zrakem, případně odchyťováni do sítky a po identifikaci vypouštěni. Pouze u determinace náročných druhů, které nejsou zvláště chráněny (*Leptidea sinapis*, *Leptidea reali*, *Colias hyale*, *Colias alfacariensis*, *Zygaena minos*, *Zygaena purpuralis*, *Jordanita spp.*, *Adscita spp.* případně další), byly odebírány menší série (do pěti jedinců) pro pozdější determinaci (preparace genitálií). V roce 2010 bylo na Kaplicku nalezeno 139 ploch vhodných pro výskyt sledovaného druhu. Modrásek černoskvrnný byl nalezen na 38 lokalitách z toho bylo 24 nových lokalit a 14 již dříve známých lokalit. Na 32 plochách (84% ploch) byl stanoven výskyt kolonie sledovaného druhu. Celkem bylo na všech plochách zaznamenáno 120 jedinců (55M, 62F a 3 ex nerozlišeny). V koloniích bylo zaznamenáno 114 jedinců a 6 jedinců bylo na lokalitách, kde kolonie nebyla stanovena. Modrásek černoskvrnný na Kaplicku obývá hlavně závětrné, mírně svažité až svažité lokality s převážně jižní až jihozápadní expozicí o ploše 386 až 14 405 m² (průměr 4 311 m²), s většinou málo zapojeným bylinným patrem a velkou pokrývností mateřídoušky. Vzhledem k zemědělskému využití krajiny se nelze divit, že většina lokalit (32) bylo zemědělsky obhospodařováno. Pouze 6 lokalit nebylo zemědělsky využíváno. Těžiště výskytu duhu leží v okolí osady Tichá. Mapováním byla potvrzena domněnka, že oblast Kaplicka, v širším měřítku pohraniční oblast českokrumlovska, hostí druhou nejsilnější populaci modráška černoskvrnného v České republice.

Projekt č. 121075, Ornitologický klub České republiky - Mapování výskytu sov v EVL Chříby v roce 2010
Garant: Petr Orel

Mapování sov probíhalo v rozsáhlém území, cca 19 tisíc hektarů a to především akustickou metodou, kterou lze hodnotit jako velmi výkonnou a ve vztahu k monitorovaným druhům také jako šetrnou a ohleduplnou. Byl prokázán výskyt pěti druhů sov a to výra velkého, puštíka obecného, kalouse ušatého, sýce rousného a kulíška nejmenšího.

Projekt č. 121076, Holýšovský ornitologický klub - Monitoring slavíka obecného v jihozápadních Čechách
Garant: Jaroslav Koleček

U slavíka obecného bylo prokázáno celkem 15 obhajovaných teritorií (15 zpívajících a potvrzených samců). Znamená to silné snížení stavů o 45 % oproti roku 2009. Tento výsledek je třetím nejhorším od počátku sledování

místní malé populace v nivě řeky Radbuzy a jejích přítoků. Znovu se projevují silné fluktuace pozorovaných a prokázaných teritorií v jednotlivých letech, tak jak to bylo prokázáno již v letech několikrát předtím

Projekt č. 121078, ZO ČSOP Spálené Poříčí - Průzkum populací obojživelníků v okolí Blovic

Garant: Jiří Vojar

Celkem bylo v rámci projektu zjištěno v Blovicích sedm druhů obojživelníků. Přestože se jedná spíše o běžnější druhy, je pozitivní kolik druhů zde žije. Oproti loňskému roku byl navíc objeven skokan zelený. Je však možné, že by se mohlo jednat o jiný druh ze skupiny zelených skokanů. Mezi významnější lokality patří Cihelna, která je chráněná soustavou Natura 2000. Zde je početná populace kuňky žlutobřiché, ale také se zde vyskytují další druhy obojživelníků. Dalším zajímavým místem je Poplužní rybník. Ten je již několik let částečně vypuštěný. Je zde porost rákosu a orobince. Vzniklý biotop vyhovuje hned několika druhům. Naopak se ukazuje, že velké rybníky s početnou rybí osádkou již obojživelníkům tak nevyhovují.

Dle zpráv z minulých let, dochází v obci Dražkov k hromadným úhynům obojživelníků v době jarního tahu. V letošním roce se jednalo o počátek května. Na zdejších rybnících je početná populace ropuchy obecné *Bufo bufo* a skokana hnědé *Rana temporaria*. Oba druhy jsou v době tahu ohroženi dopravou. Podle průzkumu z letošního roku tímto způsobem zahyne několik desítek jedinců zmiňovaných druhů.

Projekt č. 121079, ZO ČSOP Břeclav - Mapování doupných stromů v oboře Soutok

Garant: Jaroslav Koleček

V rámci projektu bylo prověřeno kolem 500 ha porostů (s výjimkou bloků určených k smýcení a mladých výsadeb). Území bylo systematicky zmapováno v dubnu 2010. Se zástupci LS bylo dohodnuto vyznačení maximálně desítky stromů na hektar porostu. Bylo označeno celkem 206 stromů v 16 odděleních 8.–14. decénia (75 babyk, 39 habrů, 36 dubů, 18 lip, 11 jilmů vazů, 10 olší, 6 vrb, 6 topolů, 3 jasany úzkolisté, 1 hrušeň polnička a 1 pahýl). Průměry kmenů označených stromů se pohybovaly od 20 do 170 cm. Stromy byly označeny standardně nejméně dvěma modrými trojúhelníky (12×12 cm) ve výčetní výšce.

Projekt č. 121081, ZO ČSOP Krkonoše - 4. etapa mapování mravenců *Formica aquilonia* v Blanském lese

Garant: Milan Daďourek

Bylo provedeno podrobné mapování v evropsky významném komplexu lesních mravenců s výskytem druhu *Formica aquilonia*, a to v 5 porostních dílcích v LHC Český Krumlov (314E, 511A – lokalita Kamenné schody, 511B – lokalita Krumlovské paseky, 511C - lokalita U chytu a 512F – lokalita Mokrý). Bylo zmapováno celkem 765 mravenišť, z toho 254 zaevidovaných v letech 2003 až 2005 a 508 dosud neevidovaných mravenišť. Oproti prvotnímu mapování byl zjištěn zřetelný nárůst v porostních dílcích 511B a rovněž 511A, odkud se lesní mravenci rozšířili i na severní stranu kletského hřebenu, tj. do porostního dílce 314E. V porostních dílcích 511C a především pak 512F byl zřetelný určitý úbytek hnízd v místech v blízkosti polomových pasek po orkánu Kyril.

Projekt č. 121082, ZO ČSOP Krkonoše - Mapování významného komplexu lesních mravenců *Formica exsecta* u Kuklova

Garant: Milan Daďourek

V rámci tohoto projektu bylo zmapováno na ploše cca 1 ha celkem 251 mravenišť druhu *Formica exsecta*. Většinou se jedná o malé kupy s výrazným zastoupením hnízd s eliptickou kupou. Eliptickou kupu mělo celkem 132 hnízd. Průměrná hodnota objemu hnízdních kup při zohlednění aktuálního poškození činí 0,0815 m³. Výšky kup se pohybovaly bez ohledu na jejich tvar v rozmezí 10 až 59 cm. U kruhových hnízdních kup se pohybovaly hodnoty

jejich průměru v rozmezí od 22 do 132 cm a největší objem hnízdní kupy vykazalo mraveniště s rozměry 58x132 cm, a to 0,397 m³. U eliptických kup se pohybovaly hodnoty vedlejší a hlavní osy v rozmezí od 14x29 do 120x200 a největší objem ze všech zaevidovaných hnízd vykazalo mraveniště s rozměry 57/120x200 cm, a to 0,537 m³.

Projekt č. 121083, ZO ČSOP Armillaria - Mapování biotopu bývalého lomu na předdevonský metadiabas Hromova jedle na Malém Ještědu Přírodního parku Ještěd-1.část
Garant: Martin Dušek

V rámci projektu byly zhodnoceny geologické poměry a bylo provedeno základní pedologické šetření (půdní sonda). Ze zjištěných dat vyplývá, že se jedná o horskou hnědou půdu (kryptopodzol) se silně kyselým pH a tedy o chudé stanoviště. Dle přehledu lesních typů jde o kyselý smrkobukové hospodářství borůvkové.

Dřevinná skladba se dá rozdělit na dvě linie. První je smrko-bukový porost s převahou smrku ztepilého a druhou tvoří vrby (*Salix caprea* a *Salix cinerea*).

Podrost tvoří především *Fragaria vesca*, *Oxalis acetosella*, *Urtica dioica*, *Vaccinium myrtillus*, *Hypericum perforatum*, *Senecio ovatus*, *Rubus ideus*, *Dryopteris filix-mas* a *Geranium robertianum*.

2.

Projekty zaměřené na činnost „Monitoring / podrobné mapování určité lokality“

Projekt č. 131002, ZO ČSOP Olza - Mapování fauny flory v lužním lese v Lyngu 2010
Garant: Martin Dušek

Celkově bylo v roce 2010 zaznamenáno 322 rostlinných a živočišných druhů (popřípadě rodů). Nebyl zjištěn žádný nový druh, naopak došlo ke snížení počtu zjištěných druhů oproti roku 2009. Ve většině případů šlo o druhy, které se v předchozím roce vyskytovaly spíše ojediněle, či vzácně. U těchto druhů mohli v tomto roce někteří jedinci uniknout pozornosti. Na základě výsledků jednoho roku nelze konstatovat, že tyto druhy ze sledovaného území zmizely. Absence některých druhů pak rovněž mohla souviset s povodněmi. Povodně výrazně přispěly k šíření invazních druhů (zejména křídlatek) na nová stanoviště. To platí i pro místa uprostřed lužního lesa.

Projekt č. 131003, ZO ČSOP Orchidea Valašsko - Ichtyologický průzkum vodního toku Chotěbuzka
Garant: Lubomír Hanel

Standardním ichtyologickým průzkumem byl prokázán výskyt celkem 5 druhů ryb, z toho 2 druhy jsou zařazeny mezi zvláště chráněné druhy živočichů řazené podle vyhláčky č. 395/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů jako druhu ohrožené. Jedná se o střevli potoční (*Phoxinus phoxinus*) a mníka jednovousého (*Lota lota*). Populace všech zjištěných druhů byly kvantitativně vyhodnoceny obvyklým způsobem. Výsledky průzkumu se stanou základním podkladem při správních řízeních, které se budou týkat vodního toku nebo jeho bezprostředního okolí.

Projekt č. 131005, 7. ZO ČSOP - jih - Monitoring obnovovaného sadu ve Velešíně na pozemcích Lesů ČR

Garant: Martin Dušek

Při průzkumu sadu u čistírny odpadních vod ve Velešíně byly v roce 2010 zaznamenány 3 druhy plazů a 8 druhů ptáků. V okolí sadu (do 100 m od sadu) bylo zaznamenáno 39 druhů ptáků. Při náhodných návštěvách sadu byl v letech 2009-2010 zjištěn výskyt celkem 21 druhů ptáků. Ve stejném období se v okolí sadu do vzdálenosti 100 m vyskytovalo 52 druhů ptáků. Dále bylo nalezeno celkem 14 druhů denních motýlů v celkovém počtu 64 imag (z toho 36 imag bylo nalezeno při návštěvě 17. 7.) a žádný druh vřetenušek., tj 8,70 % původní fauny ČR a 9,79 % současné fauny. V ČR se vyskytovalo původně 161 druhů, 18 jich vyhynulo, tzn. zbývá 143 druhů. Zjištěný počet druhů odpovídá stavu cca 30 let nevyužívaného sadu, v kterém je nedostatek vhodných nektaronosných rostlin. Znepokojující jsou nízké počty imag. Dále bylo při průzkumu sadu ověřeno celkem 100 druhů brouků ze zkoumaných čeledí, při počtu 801 nalezených jedinců. Všechny ověřené taxony patří mezi běžné a na prostředí nenáročné druhy. Nízká druhová diverzita je způsobena v minulosti naprostým zanedbáním sadu a samovolné sukcesí.

Projekt č. 131007, ZO ČSOP Náměštské rybníky - Monitoring obojživelníků a ptáků v oblasti Náměštských rybníků – II. Etapa

Garant: Jiří Vojar, Jaroslav Koleček

Ornitologická část projektu byla realizována od března do září (pozorování, odchyt a kroužkování). Při terénní práci byla zaznamenávána základní meteorologická data, pH a teplota vody, teplota vzduchu, síla větru, charakter oblačnosti a všechny rušivé faktory, které mohou potenciálně společenstva ohrožovat.

Bylo zjištěno 42 nálezů 24 převážně zvláště chráněných druhů organismů – z ptáků např. chřástal malý nebo skřivan lesní. Dále bylo odchyceno 269 jedinců 36 druhů (ze vzácnějších např. chřástal kropenatý). Výskyt zjištěných druhů je ve zprávě dále podrobněji komentován.

Těžištěm projektu bylo sledování ptáků, nicméně celkem také bylo na šesti lokalitách zjištěno 9 druhů obojživelníků, u některých je uveden i odhad početnosti.

Projekt č. 131008, ZO ČSOP Vlašim - „Na Kačíně“ - Monitoring lokalit v péči Pozemkového spolku pro přírodu a památky Podblanicka

Garant: Ivana Jongepierová

V rámci tohoto projektu byl stanoven aktuální stav jednotlivých sledovaných druhů na lokalitě. Byl stanoven výchozí stav pro srovnávací průzkum, který bude možné realizovat např. za pět let. Také byly stanoveny prioritní plochy pro sečení. S ohledem na předpokládané omezení finančních prostředků na management bude možné se soustředit na nejdůležitější části lokality. Zároveň byly vytipovány plochy pro posun seče. Výsledky projektu bude možné použít při jednání s vlastníky pozemků i úřady státní správy ochrany přírody.

Projekt č. 131009, ZO ČSOP Vlašim - „Louky u Blažejovic“ - Monitoring lokalit v péči Pozemkového spolku pro přírodu a památky Podblanicka

Garant: Ivana Jongepierová

Byl stanoven aktuální stav jednotlivých sledovaných druhů na lokalitě. Byl stanoven výchozí stav pro srovnávací průzkum, který bude možné realizovat např. za pět let. U prstnatce májového a všivce lesního je plocha výskytu

podchycena managementovými zásahy. U starčku potočního je podchyceno cca 50% populace na lokalitě. Cca 350 jedinců v severní nesečené části lokality je přímo ohroženo zarůstáním louky nálety. V této části je třeba ve spolupráci s vlastníkem, event. kompetentními úřady (Obec, Krajský úřad, ČIŽP) zajistit odstranění náletu a alespoň občasné sečení louky.

Byly stanoveny prioritní plochy pro sečení. S ohledem na předpokládané omezení finančních prostředků na management bude možné se soustředit na nejdůležitější části lokality. Zároveň byla vytipována plocha pro posun seče.

Výsledky projektu bude možné použít při jednání s vlastníky pozemků, zejména s těmi, kteří s různých důvodů s ČSOP nespolupracují.

Projekt č. 131010, ZO ČSOP Vlašim - „Řísnické louky“ - Monitoring lokalit v péči Pozemkového spolku pro přírodu a památky Podblanicka

Garant: Ivana Jongepierová

Tímto projektem byl stanoven aktuální stav jednotlivých sledovaných druhů na lokalitě. Byl stanoven výchozí stav pro srovnávací průzkum, který bude možné realizovat např. za pět let. Byla stanovena prioritní plocha pro sečení. S ohledem na předpokládané omezení finančních prostředků na management bude možné se soustředit na nejdůležitější části lokality. Zároveň byla vytipována plocha pro posun seče. Výsledky projektu bude možné použít při jednání s vlastníky pozemků i úřady státní správy ochrany přírody.

Projekt č. 131011, ZO ČSOP Vlašim - „Na Pramenech“ - Monitoring lokalit v péči Pozemkového spolku pro přírodu a památky Podblanicka

Garant: Ivana Jongepierová

Byl stanoven aktuální stav jednotlivých sledovaných druhů na lokalitě. Byl stanoven výchozí stav pro srovnávací průzkum, který bude možné realizovat např. za pět let. Byla stanovena prioritní plocha pro sečení. S ohledem na předpokládané omezení finančních prostředků na management bude možné se soustředit na nejdůležitější části lokality. Zároveň byla vytipována plocha pro posun seče. Výsledky projektu bude možné použít při jednání s vlastníky pozemků i úřady státní správy ochrany přírody.

Projekt č. 131012, ZO ČSOP Vlašim - „Drahňovická mokřadla“ - Monitoring lokalit v péči Pozemkového spolku pro přírodu a památky Podblanicka

Garant: Ivana Jongepierová

V rámci projektu byl stanoven aktuální stav jednotlivých sledovaných druhů na lokalitě. Byl stanoven výchozí stav pro srovnávací průzkum, který bude možné realizovat např. za pět let. U prstnatce májového i starčku potočního je plocha výskytu podchycena managementovými zásahy. Byly stanoveny prioritní plochy pro sečení. S ohledem na předpokládané omezení finančních prostředků na management bude možné se soustředit na nejdůležitější části lokality. Zároveň byly vytipovány plochy pro posun seče. Výsledky projektu bude možné použít při jednání s vlastníky pozemků i úřady státní správy ochrany přírody.

Projekt č. 131014, ZO ČSOP Orchidea Valašsko - Podrobné mapování obratlovců a rostlin v údolí Senice a Pozdřehůvky mezi Vsetínem a Pozdřehovem

Garant: Jaroslav Koleček, Blanka Mikátová, Ivana Jongepierová

Terénní práce byly prováděny od dubna do září 2010 s těžištěm v období rozmnožování suchozemských obratlovců a u flóry v době kvetení orchidejovitých rostlin. V průběhu jednotlivých exkurzí bylo procházeno vhodnými biotopy pro výskyt jednotlivých taxonomických skupin – květnaté louky, okraje listnatých lesů, listnaté lesy s habrem, toky, suché stráně, křovinaté biotopy, toky a vodní plochy v trase silničního přivaděče a jeho okolí do 100 až 200 m. Na druhy s noční aktivitou byly provedeny dvě noční kontroly (zejména kvůli chřástalovi polnímu).

Z průzkumu provedeném v roce 2010 vyplývá, že podstatnou měrou bude stavbou přivaděče poškozena u flóry populace áronu karpatského, dále lilie zlatohlavé, menší části populace u vstavače bledého (z toho bude částečně dotčena jedna významnější lokalita, většina početných populací by měla ale zůstat nedotčena, poněvadž leží v dostatečné vzdálenosti od místa stavby) a částečně bude dotčena populace vstavače mužského (z hlediska jeho výskytu v širším okolí je to nepatrný zásah – přímo se dotkne 60 až 100 kvet. ex., na Vsetínsku (povodí Vsetínské Bečvy počínaje Bystřičkou a konče státní hranicí se SR, tj. cca 40 % okresu Vsetín, kvete v optimálních letech nejméně 100 tisíc rostlin, dalších minimálně 100-200 tisíc jsou sterilní ex.). Z fauny budou stavbou nejvíce dotčeny lokality ťuhýka obecného (20 - 30 % lokalit v oblasti trasy), méně chřástala polního (je to velmi mobilní druh z hlediska výskytu na té které louce v tom kterém roce), ojediněle pěnice vlašské a bramborníčka černohlavého. U plazů bude zásah citelnější u slepýše, který se vyskytuje na většině luk s trasou silnice (ten se však vyskytuje na mnoha dalších místech v okolí, takže z hlediska celkové populace v oblasti by dopad měl být nepatrný), spíše nepatrný bude i u ještěrky obecné a ještěrky živorodé. U obojživelníků může mít negativní dopad silnice hlavně v blízkosti rybníka Neratov, negativní dopad bude mít na lokality kuňky žlutobřiché rozmnožující se v trase.

Projekt č. 131015, VAVÁKY, o.s. - Mapování lokality v péči pozemkového spolku Šance pro draha

Garant: Květa Morávková, Alois Pavlíčko, Václav Křivan

Během projektu byl zpracován botanický a entomologický průzkum lokality. Výsledky obou průzkumů opět potvrdily hodnotu místa, ten floristický prokázal i pozitivní vliv dosavadního hospodaření pozemkového spolku. Počet druhů rostlin se zvýšil a byly zaznamenány další vzácnější taxony. Výsledky projektu byly předány příslušným orgánům a pracovištím ochrany přírody. Na projekt má v příštím roce navázat průzkum motýlů, rovněž entomologický průzkum bude pokračovat.

Projekt č. 131016, ZO Českého svazu ochránců přírody Kněžice - Botanický a entomologický průzkum lokality Lubnické stráně (Znojemsko)

Garant: Martin Dušek

Během průzkumu v roce 2010 bylo na lokalitě nalezeno celkem 174 druhů brouků, 55 druhů denních motýlů, 5 druhů vřetenušek, 19 druhů rovnokřídlých, 1 druh kudlanky a 1 druh švába. Prokázán byl výskyt 9 zvláště chráněných druhů a 18 druhů uvedených v Červeném seznamu bezobratlých (Farkač et al. 2005). Botanický průzkum zahrnoval v zásadě tři lokality v těsném okolí obce Lubnice: a) Lubnické stráně – tradiční pastvina zahrnuje stráně v jižním svahu nad údolím Teletavky a také v jednom bočním údolí s charakterem strže; západně a jižně od školy. b) Bývalé pastviny jižně od obce – tradiční pastvina na drahách, po obou stranách silnice směr Uherčice. c) Borový les na jihovýchodním okraji obce – les v severním svahu, na vápenci, nad pravým břehem Teletavky.

Projekt č. 131017, PREDMOSTENZIS, o.s. - Obnova sadů Na Žernavé – I. etapa (biologický průzkum).

Garant: Martin Dušek

V rámci botanického inventarizačního průzkumu bylo zjištěno 154 taxonů cévnatých rostlin. Nebyl zaznamenán výskyt žádného zvláště chráněného druhu ve smyslu ustanovení § 48 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění. Z vzácnějších druhů (kategorie C4a dle Červeného seznamu) byl zjištěn výskyt bradáčku vejčitého (*Listera ovata*). Z celkového počtu zaznamenaných druhů je 29 druhů nepůvodních. Z nich akát (*Robinia pseudacacia*), zlatobýl obrovský (*Solidago gigantea*) a zlatobýl kanadský (*Solidago canadensis*) je nutné považovat za invazní a pro území nebezpečné. V minulosti prováděné botanické průzkumy (Deyl 1991) uvádí z území výskyt ohroženého hořce křížatého (*Gentiana cruciata*), silně ohroženého kosatce různobarvého (*Iris variegata*), seselu ročního (*Seseli annuum*) a růže galské (*Rosa gallica*) a regionálně významných druhů kozince cizrnovitého (*Astragalus cicer*), šalvěje přeslenité (*Salvia verticillata*) a sveřepu japonského (*Bromus japonicus*). Tyto druhy nebyly na lokalitě potvrzeny. Důvodem může být jinak vymezené zkoumané území. Dále se 14 území za dobu 20-ti let, která dělí oba průzkumy, zřejmě změnilo, a to zejména v důsledku neobhospodařování a náletu křovin i dřevin. Výskyt kosatce různobarvého zpochybňuje i sám autor nálezu. V porostu (DP 4), který má charakter lesíku, je na kraji lomu krásný exemplář topolu osiky (*Populus tremula*), s obvodem kmene přibližně 3,5 – 4 m. V porostu taky hojně zmlazuje jilm drsný (*Ulmus glabra*). Při entomologickém průzkumu v roce 2010 bylo v zájmovém území Na Žernavé nalezeno celkem 23 druhů denních motýlů a vřetenušek (*Rhopalocera*, *Zygaenidae*), u nichž byla odhadnuta velikost lokální populace. Lokalita je vyhodnocena jako velmi chudá zejména díky degradačním procesům, které jsou na lokalitě ve značně pokročilé fázi. Podobný průzkum byl realizován v blízkém okolí a lokalita je srovnána s blízkou PP Na Popovickém kopci, která by mohla sloužit jako zdrojová oblast pro šíření některých xerothermních druhů motýlů. Na samotné lokalitě byly nalezeny dva vzácné druhy xerothermních motýlů – modrásek štírovníkový (*Cupido argiades*) a modrásek jetelový (*Polyommatus bellargus*). Pro lokalitu byl navržen systém managementových zásahů především v zájmu těchto druhů, které patří v lokalitě v nejnáročnějším. Cílem těchto zásahů je vytvořit pestrou mozaiku biotopů, které vytvoří vyhovující podmínky pro širokou škálu druhů živočichů i rostlin. Při konkrétních zásazích bude nezbytná spolupráce odborníků, kteří se na průzkumu a navrhovaném managementu podíleli. Část výzkumu zaměřená na xylofágní druhy brouků nebyla úspěšná. Nepodařilo se nalézt žádného jedince ať smykáním z vegetace, nebo pozorováním listů, větví nebo kmenů stromů či květů bylin. Proto byly při poslední návštěvě lokality odebrány vzorky větví v různém stadiu sukcese ze stojících nebo ležících stromů a silných větví. Ty budou v umělých podmínkách dopěstovány. Proto není v této zprávě problematika xylofágních brouků nadále řešena. Z ornitologického hlediska je lokalita starých ovocných sadů fragmentem mizejícího biotopu v rámci celé ČR, jež přes svoji relativní blízkost velké městské aglomerace poskytuje prakticky ideální podmínky k existenci zejména drobných pěvců. Cíleným managementem postupné obnovy sadů, jež bude akceptovat oba významné druhy biotopu - krutihlava obecného (*Jynx torquilla*) a ťuhýka obecného (*Lanius collurio*), se zachováním určitého podílu starých až přestárých dřevin, uchováním ostrůvků keřového patra a diferencovaného sečení travního podrostu, je možné dosáhnout vyvážených podmínek pro uchování jak botanických i hmyzích společenstev, tak i ptačích populací. Aktivní podporou hnízdicího ptactva posilovat biologický způsob ochrany ovocných dřevin. Informace o ornitofauně doplnit o výskyt zimujících druhů a rovněž o druhy se soumráchnou až noční aktivitou.

Projekt č. 131018, Pobočka ČSO na Vysočině - Zoologické průzkumy Pístovských mokřadů

Garant: Martin Dušek

Předmětem projektu bylo doplnění důležitých zoologických průzkumů území, mj. z důvodu ověření správnosti prováděné péče o část lokality pronajaté Pobočce ČSO na Vysočině. Konkrétně šlo o podrobný batrachologicko-herpetologický průzkum, podrobný ornitologický průzkum, podrobnější průzkum vodního hmyzu (vodní brouci a vážky) a základní průzkum sociálního hmyzu (mravenci, vosy, čmeláci) a sekáčů. Průzkum obojživelníků a plazů byl doposud prováděn pouze namátkově, zejména při provádění managementových prací. Bylo tedy důležité provést podrobný průzkum, který by sloužil jako srovnávací pro případné další průzkumy, provedené již v době, kdy území bude nabízet o mnoho více vhodných biotopů pro obě skupiny (obnova a budování tůní, prořezávky, zimoviště

apod.) než před rokem 2010. Výsledky těchto zoologických průzkumů budou využity při snahách o ochranu celé lokality a také pro nastavení vhodného managementu na lokalitě, s respektováním ekologických nároků zjištěných ohrožených a vzácných druhů.

Projekt č. 131019, Pobočka ČSO na Vysočině - Inventarizační průzkumy u Popického rybníku

Garant: Martin Dušek

Předmětem projektu bylo provedení čtyř důležitých inventarizačních biologických průzkumů území, mj. z důvodu nastavení správné budoucí ochranné péče o lokalitu. Konkrétně šlo o základní botanický průzkum, základní ornitologický průzkum, základní průzkum vodního hmyzu (vodní brouci a vážky) a základní průzkum sociálního hmyzu (mravenci, vosy, čmeláci) a sekáčů. Výsledky těchto čtyř inventarizačních průzkumů budou využity při snahách o ochranu celé lokality a také pro nastavení vhodného managementu na lokalitě, s respektováním ekologických nároků zjištěných ohrožených a vzácných druhů.

Projekt č. 131020, Pobočka ČSO na Vysočině - Inventarizační průzkumy u Rančířovského Okrouhlíku

Garant: Martin Dušek

Předmětem projektu bylo provedení pěti důležitých inventarizačních biologických průzkumů území, mj. z důvodu ověření a nastavení správné ochranné péče o lokalitu. Konkrétně šlo o podrobnější botanický průzkum, základní batrachologicko-herpetologický průzkum, základní ornitologický průzkum, základní průzkum vodního hmyzu (vodní brouci a vážky) a základní průzkum sociálního hmyzu (mravenci, vosy, čmeláci) a sekáčů. Výsledky těchto pěti inventarizačních průzkumů budou využity při snahách o ochranu celé lokality a také pro nastavení vhodného managementu na lokalitě, s respektováním ekologických nároků zjištěných ohrožených a vzácných druhů.

Projekt č. 131021, Pobočka ČSO na Vysočině - Ornitologický a botanický průzkum mokřadu u Dobré Vody Lipnické

Garant: Martin Dušek

Na sledované lokalitě a v jejím bezprostředním okolí bylo v hnízdním období v roce 2010 zaznamenáno 29 druhů ptáků. Bez 7 druhů ptáků zjištěných pouze na přeletěch či v bezprostředním okolí lokality, lze zbylých 22 druhů považovat za ptáky hnízdící na lokalitě (případně v blízkém okolí, avšak v takovém případě využívají lokalitu jako pravidelné loviště). Z hnízdících druhů patří 3 mezi zvláště chráněné, a to 1 silně ohrožený (§§) a 2 ohrožené (§); 3 druhy jsou zařazeny do červeného seznamu, a to 1 ohrožený (EN), 1 zranitelný (VU) a 1 téměř ohrožený (NT). Další 2 druhy můžeme považovat za lokálně významnější (○). Z pohledu důležitosti ochrany hnízdišť ptáků na Vysočině si lokalita v současnosti zaslouží mimořádně vysokou pozornost (!!!) pro 1 druh, zvýšenou pozornost (!!) pro 1 druh a pozornost (!) také pro 1 druh. Nejvýznamnějšími druhy jsou skřivan lesní (*Lullula arborea*) a sluka lesní (*Scolopax rusticola*). Studovaná lokalita představuje z vegetačního hlediska poměrně druhově bohaté území. Zastoupeny jsou jak druhy zcela běžné a typické pro danou lokalitu, tak druhy vzácnější a zvláště chráněné druhy. Představuje ukázkou mozaiky mokřadních společenstev, která tvoří charakteristické vegetační typy pro území Českomoravské vrchoviny. Celkem bylo zjištěno 112 cévnatých rostlin, z těchto druhů spadá 1 do kategorie zvláště chráněných druhů (vachta trojlístá *Menyanthes trifoliata* §, C3), 5 druhů je zapsáno v červeném seznamu (2 ohrožené a 3 vyžadující pozornost) a 5 lokálně významných druhů. Celkem bylo zapsáno sedm fytoecologických snímků. Společenstva byla zařazena do dvou hlavních tříd, čtyř řadů, pěti svazů a tří asociací.

Projekt č. 131022, Pobočka ČSO na Vysočině - Ornitologický a botanický průzkum Starohorského mokřadu
Garant: Martin Dušek

Na sledované lokalitě bylo v hnízdním období v roce 2010 zaznamenáno 30 druhů ptáků. Bez 10 druhů ptáků zjištěných pouze na přeletech, lze zbylých 20 druhů považovat za ptáky hnízdící na lokalitě (případně v bezprostředním okolí, avšak v takovém případě využívají lokalitu jako pravidelné loviště). Z potenciálně hnízdících druhů patří pouze 1 mezi zvláště chráněné (ohrožený druh - §), který je zařazen do červeného seznamu jako druh zranitelný (VU). Jedná se o potápku malou (*Tachybaptus ruficollis*), která však nemá pro trvalý výskyt na lokalitě vhodné podmínky. Studovaná lokalita představuje z vegetačního hlediska poměrně druhově chudé území. Zastoupeny jsou pouze běžné druhy, typické pro společenstva dané lokality. Jediný druh spadá do kategorie regionálně chráněných druhů – kozlík lékařský (*Valeriana officinalis*). Vylišená mokřadní společenstva jsou nejběžnějšími vegetačními typy území Českomoravské vrchoviny. Celkem bylo na lokalitě zaznamenáno 94 rostlinných druhů. Z těchto druhů nespadá žádný do kategorie zvláště chráněných druhů ani mezi druhy zapsané v červeném seznamu. Celkem bylo zapsáno sedm fytoecologických snímků. Společenstva byla zařazena do tří hlavních tříd a do tří asociací.

Projekt č. 131027, Sagittaria - Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy - Botanický a zoologický monitoring lokality Kašpárovec
Garant: Martin Dušek

Projekt napomohl ke zmapování stavu lokality a vyskytujících se populací rostlin a živočichů. Tato lokalita nebyla dosud podrobněji zkoumána; v rámci projektu byl zjištěn a zhodnocen výskyt vyšších rostlin, denních motýlů, obojživelníků, plazů, ptáků a savců. Byla zde nalezena celá řada ohrožených druhů. Na základě získaných dat bude také možné sledovat vývoj lokality, na které byla obnovena cílená péče o biotopy teprve před několika lety.

Projekt č. 131028, Sagittaria - Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy - Botanický a zoologický monitoring lokality Droždín
Garant: Martin Dušek

Projekt napomohl ke zmapování stavu lokality a vyskytujících se populací rostlin a živočichů. Tato lokalita nebyla dosud podrobněji zkoumána; v rámci projektu byl zjištěn a zhodnocen výskyt vyšších rostlin, denních motýlů, obojživelníků, plazů, ptáků a savců. Byla zde nalezena celá řada ohrožených druhů. Na základě získaných dat bude také možné sledovat vývoj lokality, na které byla obnovena cílená péče o biotopy teprve před několika lety.

Projekt č. 131029, Sagittaria - Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy - Botanický a zoologický monitoring lokality Vranovice
Garant: Martin Dušek

Projekt napomohl ke zmapování stavu lokality a vyskytujících se populací rostlin a živočichů. Tato lokalita nebyla dosud podrobněji zkoumána; v rámci projektu byl zjištěn a zhodnocen výskyt vyšších rostlin, denních motýlů, obojživelníků, plazů, ptáků a savců. Byla zde nalezena celá řada ohrožených druhů. Na základě získaných dat bude také možné sledovat vývoj lokality, na které byla obnovena cílená péče o biotopy teprve před několika lety.

Projekt č. 131030, ZO ČSOP Haluzice - Mapování přírodních hodnot na území farmy Haluzice a okolí

Garant: Martin Dušek

Celkem bylo při botanickém průzkumu nalezeno 275 druhů vyšších rostlin. Byl nalezen jeden zvláště chráněný druh podle vyhlášky MŽP ČR č.395/1992 (Seznam zvláště chráněných druhů rostlin), hvězdnice chlumní *Aster amellus* na lokalitě byly také nalezeny dva druhy zařazené v Červeném seznamu (Procházka F. [ed.] (2001) v kategorii C2 silně ohrožené, čtyři druhy zařazené v kategorii C3 ohrožené, deset druhů v kategorii C4a vzácnější taxony vyžadující další pozornost – méně ohrožené a jeden druh zařazený v kategorii C4b vzácnější taxony vyžadující další pozornost – nedostatečně známé.

3.

Projekty zaměřené na činnost

„Praktická opatření k zachování / obnově biotopů jednotlivých druhů či skupin“

Projekt č. 141001, ZO ČSOP Ždánický les - Údržba krajiny PS lipiny pastvou a zbudování studánky 2010

Garant: Martin Dušek

PS Ždánický les se podařilo v roce 2009 zajistit výkupy pozemků v naturové oblasti Lipiny v K.ú.Kurdějov , kde v rámci tohoto projektu proběhla pravidelná údržba krajiny přepasením nově získané lokality a pokračovalo se v odstraňování náletových dřevin křovinořezem. Pastvu v lokalitě provedla s.r.o. Kamenný vrch, 763 21 Rokytnice 32. Dále byla vyčištěna studánka a tím bylo posíleno prameniště, které se vsakuje do přilehlých polí. Vzniklá studánka byla proti zanášení erozní zeminou osazenou betonovou skruží a voda byla odvedena trubkou do další betonové skruže. Další přírodní prameniště bylo vykopáno, vyhloubeno a přírodní hrází zastaveno tak, aby zadržaná voda sloužila k napájení zvířat. Studánka a upravené prameniště slouží k potřebě napájení zvířat a k rozvoji mokřadního biotopu. Těmito zásahy byla podpořena květnatost a vyšší výskyt chráněných druhů, pro které tato lokalita byla vyčleněna a dala podnět k začlenění do návrhu Natura 2000.

Projekt č. 141002, ZO ČSOP Ochrana herpetofauny - Etapa 2010 dlouhodobého programu "Udržování výskytu užovky stromové"

Garant: Jiří Vojar

Činnost v zájmové oblasti byla uskutečňována víkendovými zájezdy. Pro aktuální dokumentaci byla použita digitální videokamera a fotoaparát, pro termobiologická měření jednak bezdotykový pyrometr, měřící na dálku teplotu povrchu s přesností cca 1°C, jednak digitální bimetalový termočlánekový teploměr se dvěma sondami. Pro osvětovou činnost byl použit tištěný metodický pokyn jak pomáhat na svém pozemku nejen přežití, ale i reprodukci a bezpečnému přezimování, autorská tiskovina vydaná ČSOP "Proč nemáte na zahradě ještěrku...", a zejména instruktážní videoprogramy "Aeskulapův had" a "Poznej a chraň naše plazy" na nosiči DVD. Pro budování a údržbu líhní a zimovišť se získávaly vhodné substráty a technika od místních statkářů. Významným pracovištěm byla plocha po rekultivaci bývalé divoké skládky (3972 m²), kde vytvořila obec sterilní plošinu, která byla v rámci projektu oplocena a vybavena řadou podpůrných útvarů, sloužících jako optimální stanoviště, skryté solárium,

líheň i zimoviště. Pro zjišťování stavu, šíření, nebo ústupu dílčích subpopulací bylo využito jednak vlastních terénních průzkumů, ale i informací od místních zdrojů.

**Projekt č. 141003, ZO ČSOP Salamandr - Podpora modráska černoskvorného v oblasti Horního Vsacka II.
Garant: Alois Pavlíčko**

Svou podstatou se jednalo o prvotní zásah oddalující ztrátu biodiverzity a zároveň počáteční fázi dlouhodobější péče, kterou je zde nutné opět navrátit. Lokality byly vybrány s ohledem na současný výskyt zájmových druhů a se snahou nejen udržet současný stav populací, ale také je podpořit vytvářením nových vhodných stanovišť. Jednalo se převážně o menší lokality na obtížně dostupných místech, jejichž vlastníci nejsou schopni nebo nemají zájem o své pozemky pečovat.

Managementový zásah spočíval v ručním pokosení luk pomocí křovinořezů. Křovinořezy byla odstraněna také stařina, která se na všech lokalitách nacházela, z důvodu jejich neobhospodařování. Na vybraných místech došlo k záměrnému narušování drnu lištou křovinořezu. K eliminaci náletu dřevin, který na mnoha místech představoval zásadní problém, byla použita motorová pila. Veškerá biomasa, která při managementových pracích vznikla, byla z ploch odstraněna a spálena na vhodných místech (zde se také sekundárně využilo pozitivního efektu po ohni pro navrácení konkurenčně slabých druhů). Provedením zásahů došlo k podpoře přirozených stanovišť v místech výskytu druhů a jsou také vytvořeny podmínky pro jejich další výskyt. Průběh prací na jednotlivých lokalitách je možné pozorovat na přiložené fotodokumentaci. Rozsah provedených prací plně odpovídal záměrům projektu. Zásah byl realizován do 15. 6. 2010, aby nedošlo k ohrožení vzácných druhů hmyzu ani rostlin, které se na lokalitách vyskytují.

**Projekt č. 141004, EC Meluzína RCAB - Zdrojové plochy diaspor lučních rostlin
Garant: Ivana Jongepierová**

V rámci projektu bylo dvacet pět druhů lučních rostlin zapěstováno ve sbírkové části botanické zahrady- bylo založeno 25 zdrojových ploch. Dále byl založen systém evidence sbírkových rostlin. Prezentace lučních rostlin proběhla prostřednictvím www.meluzina.info. Poznatků je pravidelně využíváno pro ekologickou výchovu středoškoláků. Nálezy v rámci projektu byly náležitě fotodokumentovány.

**Projekt č. 141005, ZO ČSOP Berkut - Bečovské lesní rybníky, III.etapa
Garant: Martin Dušek**

V letošní fázi projektu došlo k vyžínání lokality s výskytem vzácných plavuní (2500 m²), likvidaci mladých modřínů, smrků a borovic z plavuňové lokality (ponechání mozaikovitosti porostu) (250 ks), ručnímu hnízdovitému skopání drnů pro lepší rozvoj plavuňového společenstva (350 bm), vyžínání bezlesí (0,4 ha), pokosení části botanicky hodnotných mezofilních ovsíkových luk (2ha), částečné likvidaci náletových dřevin na plochách bezlesí přímo v kontaktu s vodní plochou Bečovských rybníků, odstranění násosů a větví z břehů všech čtyř rybníků (500 m²) a k odstranění terénních novotvarů vzniklých pojezdem lesní techniky (50bm).

**Projekt č. 141006, 7. ZO ČSOP - jih - Obnovovaný sad starých odrůd ovocných stromů budovaný ve spolupráci s Lesy ČR
Garant: Radoslav Vlček, Martin Dušek**

V jarních měsících byly na pozemku vyřezány náletové dřeviny a u 20 starých stromů byl proveden zmlazovací řez, dalších 16 stromů bylo prořezáno, suché a poškozené větve byly odstraněny a uklizeny. V červnu a srpnu byl pozemek mozaikovitě kosen s ohledem na podporu druhové rozmanitosti a obnovu lučních společenstev. Tůň byla vyčištěna a obnovena. Také bylo opraveno oplocení pozemku.

Projekt č. 141007, ZO ČSOP Berkut - Bečovský potok, II.etapa

Garant: Martin Dušek

V rámci projektu „Bečovský potok – II. etapa“ byly realizovány managementové zásahy na ochranu vodních a mokřadních ekosystémů v lesích na území EVL Bečovské lesní rybníky. Terénní průzkum před zahájením úprav byl proveden ve spolupráci se zástupci LČR, s.p. a Správy Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les. Na základě tohoto průzkumu bylo rozhodnuto o postupu prací při zásazích a úpravách toku Bečovského potoka. V rámci projektu v došlo k zmeandrování nátoky Bečovského potoka v místech po provedené rekonstrukci, odstranění vegetace z nátoků Bečovského potoka do rybníků a zajištění volné hladiny toku – 50 bm, odstranění nánosů a větví z koryta potoka pro umožnění migrace živočichů, odstranění vyježděných hlubokých kolejí po pojezdu lesní techniky přes potok. Prameniště kolem toku Bečovského potoka byla vyčištěna od větví, případně od dalších materiálů, včetně odpadů.

Projekt č. 141008, ZO ČSOP Radnice - Praktická opatření k zachování biotopu upolínu nejvyššího v lokalitě

Rašeliniště

Garant: Jiří Rous

V rámci projektu byly ošetřeny pozemky ve vlastnictví ZO ČSOP Radnice v k.ú. Kamenec. Konkrétně došlo k prořezání náletových dřevin (350 m²), pokosení v jedné seči (4500 m²), pokosení ve dvou sečích (400 m²) a k pročištění odvodňovacích struh v délce 25 m.

Projekt č. 141009, ZO ČSOP Jadernička - Mozaikové sečení sadových luk na Lopeníku

Garant: Martin Dušek

V rámci projektu byly luční přírodní biotopy ošetřeny metodou postupné mozaikovitě seče ve 4 termínech v rámci vegetační sezóny; celková zájmová plocha má rozlohu 4,26 ha; vzhledem k opakování na některých (vysokoproduktivních) plochách bylo za celou vegetační sezónu posečeno cca 5,25 ha; přitom cca 0,3 ha nejméně produktivní vegetace zůstalo ve formě více segmentů bez zásahu, jako opatření pro bezobratlé živočichy, kteří k přezimování potřebují nedotčenou vegetaci. Dále byly vyrobeny 3 ks rehkovníku a včelí hotel pro samotářský blanokřídlý hmyz.

Projekt č. 141010, ZO ČSOP SEV Mravenec - Výsadba keřů v PR Kladinský potok

Garant: Jiří Rous

Náplní tohoto projektu bylo osázet nově vznikající mez místními dřevinami. Vysázeno bylo 20 keřů v celkové délce cca 120 m a ty byly následně opatřeny ochranou proti okusu zvěří. Konkrétně byly vysázeny tyto druhy: líska obecná 8x, trnka obecná, hloh obecný 2x, růže šípková 5x, bez černý 2x, střemcha obecná a krušina olšová.

Projekt č. 141011, ZO ČSOP Valašské Meziříčí - Prohloubení systému zazemňujících se mokřadních tůňek
Garant: Jiří Rous

3 tůňe se po letech nezájmu zazemňovaly erozí. Proto byly v rámci tohoto projektu znovu mírně prohloubeny. Jejich rozměry jsou zpravidla 6x6 metrů zaobleného tvaru. Zemina byla kráčejším bagrem rozvrstvena doztracena.

Projekt č. 141012, ZO ČSOP Berkut - Ochrana krajinného rázu - Panoramatická stezka
Garant: Martin Dušek

V rámci projektu se realizovaly tyto managementové práce: likvidace invazních a ruderálních rostlin – 1000 m², údržba xerothermních stanovišť na skalnatých výchozech – 300 m², údržba bezlesí – 0,5ha, odstranění nánosů a větví z drobných tůňek – 20 m², úprava tůňek a drobných vodních ploch – 20 m², provedení pěstebních opatření na stávajících vzrostlých dřevinách (aleje a hraniční stromy) – 5 ks, odstranění náletových dřevin na místech bývalého bezlesí a v místech skalních vyhlídek – 2500 m², odstranění křovin, které zarůstají trvalé travní porosty včetně hodnotných xerothermních stanovišť – 800 m², ošetření starých krajových odrůd – 8 ks.

Projekt č. 141013, Sagittaria - Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy - Obnova historických sadů na střední Moravě
Garant: Radoslav Vlk, Martin Dušek

Na všech lokalitách probíhal průběžně ořez starých a poškozených větví ovocných stromů a „čištění“ sadu. V průběhu vegetační sezóny proběhly na všech lokalitách 2 seče a odklizení posečené biomasy. První seč proběhla v průběhu června, druhá seč během srpna – září. Seč probíhala s použitím ručně vedených lištových, výjimečně bubnových sekaček a s použitím křovinořezů v místech s horším terénem (výmladky, pařížky,...). Nasušená biomasa byla nahrabána s pomocí obrabeče sena za ručně vedenou sekačku a s pomocí hrabí. Odvoz biomasy probíhal s využitím plachet na stahování sena a s využitím přívěsného vozíku a pracovní čtyřkolky. Biomasa byla rozdána jako sena, případně uložena na vhodné místo mimo lokality či na vhodném místě spálena.

Projekt č. 141014, RS ČSOP Iris - Praktická opatření k likvidaci invazních druhů (bolševník velkolepý a rod křídlatka)
Garant: Květa Morávková

V letošním roce byla zahájena likvidace 2 nebezpečných invazních druhů na Konicku. Jednalo se o bolševník velkolepý (všechny 3 prozatím známé výskyty na Prostějovsku) a 2 poměrně rozsáhlé polykormony křídlatky české v blízkosti vodního toku. Rostliny byly posekány před odkvetením okolíků a v měsíci září selektivně postříkány na list herbicidem. U křídlatky byla prozatím záměrně zvolena lokalita mimo obydlené části, aby mohla být vyzkoušena účinnost postřiku a jeho potenciální rizika v okolních porostech. Na rostliny byl v pozdním létě aplikován postřik Roundup Biaktiv. Zásah proti invazním druhům byl v tomto roce zahájen – oproti původnímu plánu – dosti pozdě, a to z důvodu pozdního uzavření smluv až na konci června. Z toho důvodu se nestihly provést některé zásahy, jež je nutno provádět v raném stadiu růstu určených rostlin. Řešitelé se proto soustředili na aplikace a postupy prováděné v letním a podzimním období s tím, že z prostředků letošního projektu bude financována i následná kontrola a likvidace dotčených invazních druhů v jarních měsících následujícího roku.

Projekt č. 141015, Občanské sružení Lunaria - Krajina útulná v roce 2010

Garant: Martin Dušek

Již na podzim roku 2009 byla zorána plocha 3ha louky tvořené převážně ruderalním proto, aby se přes zimu rozpadl drn. Na jaře bylo provedeno kultivátorování, výsev, zavláčení osiva a jeho zaválcování. Potom v průběhu roku byl vzrůstající porost sekán, aby nedošlo k opětovnému rozvoji ruderalních druhů a naopak vyseté druhy měly čas na tvorbu kořenového systému. Bylo použito osivo od Planty naturalis z obdobných lokalit. Na většinu plochy to byla směs Květnatá krajinářská mezofytní louka, na podmáčená místa Vlhká louka, na suchý hřbítok Suchá stráňka a do zastíněného okraje u pralesa Květnatý podrost do stínu. Dosloužilý elektrický ohradník kolem pastviny byl demontován, namísto něho byla pastvina v délce 400m ohrazena břevny nakácenými při nutné probírce v lese (odkoupenými od LČR v rámci samovýroby) a poté pobita plaňkami.

Projekt č. 141017, ZO ČSOP Silvatica – Adenophora

Garant: Květa Morávková

V rámci projektu se v březnu uskutečnila na místě konzultační schůzka s revírníkem, na které byla upřesněna poloha a typ oplocenek (velikost 10x15 m, lesnické pletivo výšky 150 cm, polozávěsný typ, přelízka, cestu bude třeba zachovat, proti oplocenky dvě), označeny dva stromy k pokácení. Oplocenky byly postaveny koncem května. Populace zvonovce liliolistého byla během vegetační sezóny průběžně monitorována. Koncem srpna byla provedena regulace bezkolence v obou oplocenkách. Většina byla pokosena, malá část vytrhána. Narušením terénu byla zlepšena možnost vzejití semínek zvonovce. Odkvetlé rostliny zvonovce byly ponechány k samovolnému vysemenění, s rostlinami ani semeny nebylo nijak manipulováno.

4.

Projekty zaměřené na činnost

„Praktická opatření vedoucí k podpoře zvláště chráněných a vzácných druhů“

Projekt č. 151001, ZO ČSOP Milevsko - Podpora ptáků hnízdících v dutinách 2010 - lokalita Bečov a Sepekov

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v revírech LČR, LS Tábor, lokalita Bečov a Chlum u Sepekova. V zájmovém území bylo v roce 2009 a 2010 vyvěšeno celkem 90 sýkorníků. Budky byly kontrolovány 22. 5. 2010 Čištění a oprava proběhly 9. 10. 2010 Budky byly osídleny převážně sýkorou koňadrou (39 budek), vzácněji uhelníčkem (4), modřinkou (3), brhlíkem (4), rehkem zahradním (1), šoupálkem (1) a blíže neurčenou sýkorou (11). V dalších třech budkách bylo nalezeno blíže neurčené hnízdo bez snůšky, v 1 mravenci a v 1 blechy. Čtyři budky byly predovány bez bližších údajů a 17 budek zůstalo neobsazeno a 2 zničeny těžbou.

Projekt č. 151002, ZO ČSOP Jihlava - Záchranné transféry obojživelníků u Kamenice

Garant: Jiří Vojar

V rámci projektu proběhl záchranný transfer obojživelníků u Panského rybníka u Kamenice. Celkem bylo v období přeneseno 667 jedinců čtyřech druhů obojživelníků, z toho 605 ropuch obecných, 39 blatnic skvrnitých, 9 čolků obecných a 14 skokanů hnědých.

Projekt č. 151003, ZO ČSOP Křižánky-Jičín - Záchranné transfery obojživelníků při jarním tahu na Jičínsku

Garant: Jiří Vojar

V rámci tohoto projektu, který již běží osmým rokem, byl proveden záchranný přenos obojživelníků na dvou lokalitách (Slavhostice a Veselský háj) v okolí Jičína. Bylo postaveno celkem 400 m zábran a přeneseno 4032 jedinců šesti druhů obojživelníků.

Projekt č. 151004, ZO ČSOP Jižní Karolína - Podpora hnízdních možností ptactva v lesích 2010

Garant: Jaroslav Koleček

Sledované budky byly instalovány v letech 2000–2005 a nacházejí se v převážně smíšených lesích v okrese Děčín. V roce 2010 bylo v dubnu a květnu kontrolováno a od září do listopadu vyčištěno celkem 512 budek typu sýkorník (421 ks), rehkovník (13 ks) a šoupákovník (78 ks), z toho 49 budek bylo vyvěšeno nově. Budky byly obsazeny běžnými druhy ptáků (sýkora koňadra – 191 ×, 5–10 vajec; babka – 44 ×, 6–9 vajec; modřinka – 17 ×, 6–9 vajec; brhlík lesní – 28 ×, 6–8 vajec; šoupálek – 19, 5–8 vajec) 12 vosy. Zajímavá je informace o hnízdění šoupálek v sýkornících. Celkem 168 (33 %) budek všech typů nebylo obsazeno, 5 jich zmizelo. U devíti budek není uvedena informace o obsazenosti (1 ×) a druhu.

Projekt č. 151006, ZO ČSOP Krkonoše - Podpora hnízdních možností zpěvných ptáků v lesích – II. etapa (2010)

Garant: Jaroslav Koleček

Sledované budky (40 sýkorníků) byly instalovány 7. 3. 2010 na Hlinském vrchu u Hostinného (LS Dvůr Králové n. L.). Celkem 23 budek (57,5 %) bylo obsazeno – 22 sýkorami a 1 brhlíkem. Ve 4 budkách bylo nelezeno nedokončené hnízdo, 12 budek (30 %) bylo prázdných, v 1 budce bylo při vyčištění nalezeno vosí hnízdo a v jiné budce jeho základ. Dále byli v budkách objeveni slimáci, škvoři, noční můry a ptačí blechy. Na konci srpna byly budky vyčištěny.

Projekt č. 151007, Suchopýr o.p.s. - Jedeme v tom s obojživelníky II

Garant: Jiří Vojar

Transfer obojživelníků v lokalitě Šolcův rybník byl zahájen 20.3.2010 stavbou přenosné migrační bariéry podél levé strany silnice III. třídy č. 2904 ve směru na Raspenavu. Délka bariéry byla cca 700 m. Zpočátku transferu byly nádoby vybírány především večer (obojživelníci se pohybovali především za dne); s postupujícím oteplením, kdy převažoval tah v nočních hodinách, byly nádoby vybírány ráno. V době, kdy tah vrcholil, byly nádoby vybírány dvakrát denně. Po celou dobu transferu byl denně kontrolován technický stav bariéry a byla prováděna údržba a opravy, aby byla zachována maximální účinnost. Celkem bylo na bariéře odchyceno 1099 obojživelníků.

Projekt č. 151009, ZO ČSOP Jižní Karolína - Management lokality Strážišť v Ústeckém kraji 2010

Garant: Milan Daďourek

Byla provedena kontrola lokality Strážiště po loňském značném úbytku. Bylo zjištěno obnovení řady mravenišť. Jejich rozmístění ovšem doznalo změn. Pět mravenišť bylo ochráněno ohrazením proti černé zvěři, u 11 bylo provedeno vysekání okolního podrostu, u dalších 11 byl doplněn materiál po poškození predátory.

Projekt č. 151010, ZO ČSOP Bukovina - Podpora hnízdních možností zpěvných ptáků v lesích

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v PR Hruboskalsko, v okolí Krčkovic u Hrubé Skály (budky vyvěšeny v roce 2007) a v PR Podtrosecká údolí (podzim 2008).

V zájmovém území je v různých typech lesa stáří 20–80 let vyvěšeno celkem 107 budek (90 sýkorníků, 9 šoupálkovníků, 8 rehkovníků). Z tohoto počtu bylo letos na jednotlivých lokalitách ptáky nebo jinými organismy obsazeno 77,6 %. Sledování hnízdění probíhalo 13., 15. a 16. 5. a 10. a 11. 7., čištění a údržba následovalo na přelomu září a října. Budky byly osídleny převážně sýkorou koňadrou (33 budek), modřinkou (16), uhelníčkem (2), blíže neurčenými sýkorami (17), brhlíky (18), lejskem černohlavým (6), sršní obecnou (3), plšíky (7) a netopýry (6). Nebyl obsazen žádný z rehkovníků. V 65,2 % bylo hnízdění ptáků úspěšné.

Projekt č. 151011, ZO ČSOP Vlašim - Monitoring umělých ptačích budek v částech revíru LČR, s.p. LS Tábor a LS Dobříš pro rok 2010

Garant: Jaroslav Koleček

V rámci projektu bylo vyvěšeno 120 ks budek pro sýkory a šoupálky. Budky byly vyvěšeny do 3 lesních lokalit – Miličín, Kvaššov (LS Tábor) a Bolechovice (LS Dobříš). Instalace a monitoring budek se řídil Metodikou programu „Podpora hnízdních možností zpěvných ptáků v lesích“. Monitoring potvrdil následující obsazenost: Mičínsko 34%, Bolechovicko 94 %, Kvaššovsko 50%

Projekt č. 151012, ZO ČSOP Vlašim - Zabezpečení tahových cest obojživelníků přes komunikace v jihovýchodní části Středních Čech

Garant: Jiří Vojar

V rámci projektu byl proveden záchranný transfer na sedmi lokalitách Středních Čech, celková délka zábran činila, podobně jako v dřívějších letech, 2800 m. Přeneseno bylo téměř 7000 ks nejméně šesti druhů obojživelníků. Jde o dlouhodobý (na řadě lokalit transfery od 2004), metodicky zvládnutý projekt, který, kromě zachráněných obojživelníků, přináší cenné údaje o vývoji počtu zachráněných obojživelníků v čase a početnosti obojživelníků vůbec. Do projektu byli zapojeni studenti středních a vysokých škol a veřejnost, zejména místní občané.

Projekt č. 151013, ZO ČSOP SEV Mravenec - Podpora hnízdních možností zpěvného ptactva

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován 12–14. 11. na lokalitách Bílá Bouda, Barborka a Čeřínek (obce Kamenice nad Lipou, Lešov a Nový Rychnov, okres Pelhřimov). Na území bylo v letech 1996, 2002, 2003, 2007 a 2009 v převážně smrkových porostech (40–90 let) vyvěšeno celkem 682 budek (540–700 m n. m.). V letošním roce bylo kontrolováno 504

budek. Celkem 53 budek bylo obsazeno sýkorou modřinkou, 52 koňadrou, 45 brhlíkem, 10 šoupálkem, 10 uhelníčkem, 6 babkou, 2 parukářkou, 9 šoupálkem a 6 rehkem. V 20 budkách byl zjištěn plšík, v 15 pavouci, v 14 vosy, ve 4 myšice lesní, ve 2 veverka, ve 2 mrtvý krtek, v 1 lumek, v 1 sršně a v 1 neurčený hmyz. V 75 budkách byl nalezen pouze trus.

Projekt č. 151014, ZO ČSOP Sezimovo Ústí - Budky pro sovy a dravce - okres Tábor

Garant: Petr Orel

V roce 2010 byl proveden monitoring obsazenosti instalovaných budek v lokalitách Přírodního parku Polánka a území v okolí města Mladá Vožice určených především pro sýce rousného, puštíka obecného a poštolku obecnou. Lze konstatovat, že zvláště budky určené pro poštolku obecnou jsou hojně obsazovány a poštolkami k hnízdění využívány. Všech 9 registrovaných hnízdění bylo úspěšných, bylo vyvedeno celkem 37 mláďat. Nízká obsazenost budek sovami mohla být způsobena velikostí jednotlivých populací, dostatkem vhodných přirozených hnízdních možností a preferencí místních populací na přirozené dutiny, kterých je v lokalitách hojnost. Budky byly dále hojně využívány k hnízdění jinými druhy ptáků (pěvci) a rovněž tak byly obsazeny hmyzem.

Projekt č. 151015, ZO ČSOP Sezimovo Ústí - Podpora ptáků hnízdicích v budkách - Monitoring umělých ptačích budek v částech revírů LČR s.p. LS Tábor v roce 2010

Garant: Jaroslav Koleček

V zájmovém území je vyvěšeno celkem 495 budek (sýkorníky a několik špačníků). Z tohoto počtu bylo v roce 2010 na jednotlivých lokalitách ptáky nebo jinými organismy obsazeno 56–90 %. V 25 budkách byly zjištěny stopy predace. Sledování hnízdění probíhalo od konce dubna do července, následovalo čištění a údržba. Budky byly osídleny převážně sýkorovitými (koňadra – 210 budek, modřinka – 9, uhelníček – 19, parukářka – 4, blíže neurčeno – 35), dále brhlíky (39), lejskem bělokrkým (3), rehkem zahradním (1), červenkou (1), vrabcem polním (1), dále plšíkem (1), blechami (7), sršněmi (3), vosami (1), čmeláky (1). Ve 39 budkách bylo nalezeno blíže neurčené hnízdo bez snůšek. Celkem 83 budek nebylo obsazeno, 13 nebylo nalezeno nebo kontrolováno a 21 poškozeno či zničeno.

Projekt č. 151016, ZO ČSOP Ciconia - Budování umělých hnízdních nor pro ledňáčky říční v okrese Litoměřice

Garant: Pavel Čech

V roce 2010 bylo vybudováno nebo opraveno na 35,0 km toku řeky Labe celkem 15 umělých hnízdních nor pro ledňáčky říční. Na 35 km toku řeky Labe bylo v 1 případě prokázáno hnízdění v umělé noře. Vyvedena byla 4 mláďata. V rámci projektu proběhla i rozsáhlá environmentálně osvětová činnost. Jen od 1.1.2010 do 30.10.2010 se uskutečnilo 7 přednášek a besed pro školní mládež s účastí 175 dětí a 12 akcí pro veřejnost, podniky a organizace s účastí 364 osob. Při těchto akcích byly vesměs použity barevné diapozitivy a s nahrávkami ptačích hlasů.

Projekt č. 151017, ZO ČSOP Ciconia - Úpravy, opravy a ochrana hnízd čápů bílých 2010

Garant: Jaroslav Koleček

V rámci projektu bylo zkontrolováno celkem 242 hnízdišť čápů bílých ve 21 okresech (resp. 186 fyzicky existujících hnízd). Z tohoto počtu bylo 37 obsazených hnízd na hnízdních podložkách, 19 hnízdění zaniklo. Aktivní opatření byla realizována na 35 hnízdištích.

Projekt č. 151019, ZO ČSOP Salamandr - Údržba hnízdních možností v Zašové a okolí

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v obci Zašová (Zašová a Veselá) a Zubří. V zájmovém území je instalováno celkem 110 budek (26 velkých sýkorníků, 37 malých sýkorníků a sýkorníků typu „A“, 21 šoupálkovníků, 6 rehkovníků, 8 puštíkovníků, 4 poštolkovníky a 8 budek pro netopýry) a 1 hnízdní podložka pro čápa bílého. Budky i hnízdní podložka byly instalovány v letech 2005 a 2010 (3 budky) ve výšce 6–11 m (302–470 m n. m.). Budky jsou umístěny v zahradách, alejích, břehových porostech toků, remízcích a lesních okrajích. Kontrola budek spojená s čištěním a údržbou proběhla 24. 9., 8. 10. a 11. 11. Z celkového počtu bylo 64 budek obsazeno ptáky, 12 sršněmi, 1 čmeláky, 1 vosami, 1 včelami, 2 kunou, 5 drobnými hlodavci, 1 veverkami, 6 budek bylo poškozeno nebo zničeno a 16 budek nebylo nalezeno. Hnízdní podložka pro čápy zůstala neobsazena, během listopadu proběhla její úprava.

Projekt č. 151020, ZO ČSOP Hořepník Prostějov - Podpora generativního rozmnožování koniklece velkokvětého (*Pulsatilla grandis*) na lokalitách v oblasti střední Moravy - realizace projektu druhou vegetační sezónu

Garant: Václav Somol

Projekt je čtyřletý (2009-2012) a řeší problematiku podpory generativního rozmnožování druhu na čtyřech lokalitách v oblasti Plumlovska (PP Za Hrnčířkou, PP Brániska, PP Pavlečkova skalka a U Jasének). Koniklece velkokvětý je na všech těchto lokalitách významně sužován okusem zvěří.

Podpora generativního rozmnožování druhu byla realizována pomocí přechodně instalovaných oplocenek z nárazníkového pletiva na dřevěných kůlech. Oplocenky byly instalovány v době květu a zrání semen, v každé oplocence byly založeny monitorovací plochy, vždy dvě uvnitř a jedna vně. Ve všech monitorovacích plochách byly zpracovány fytoecologické snímky.

Projekt č. 151021, ZO ČSOP Plzeňsko - Aktivní ochrana ohrožených druhů dravců a sov v západních Čechách

Garant: Petr Orel

V roce 2010 se podařilo zajistit vyhnízdění třech párů sokola stěhovavého. Na třech lokalitách bylo zhotoveno 6 hnízdních plošin a jedna dříve instalovaná budka byla vysypána štěrkem. Pro sovu pálenou a sýčka obecného bylo vytvořeno tento rok celkem 70 hnízdních budek a to jak do hlavní zájmové oblasti, tak do jejího širšího okolí. U sovy pálené se pak podařilo prokázat pouze dvě hnízdní vzhledem k extrémně nepříznivému roku. Sýček hnízdil rovněž pouze ve dvou případech a jedná se pouze o doklad jeho setrvale klesajícího populačního trendu.

Projekt č. 151022, 7. ZO ČSOP - jih - Podpora hnízdních možností zpěvných ptáků v extenzivním sadu ve Velešíně ve spolupráci s Lesy ČR

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován na pozemku nad ČOV ve Velešíně (sad a okraj lesa). Počátkem října bylo ve výšce 3–6 m nově vyvěšeno celkem devět budek (2 velké a 2 malé sýkorníky, 2 šoupálkovníky, 1 polobudka, 1 špačkovník a 1 rehkovník). Všechny vyvěšené budky byly očíslovány a zakresleny do mapy. Vzhledem k termínu vyvěšování budek, budky nebyly letos kontrolovány. O každé budce bude dále vedena evidence.

Projekt č. 151023, Severomoravské RS ČSOP - Zvyšování počtu letních úkrytů pro netopýry v kat. území Poličná, Police (okr. Vsetín)

Garant: Mojmír Vlašín

V rámci projektu bylo vyvěšeno 25 ks budek v k. ú. Poličná. Hlavním cílem projektu bylo navýšení vhodných úkrytů pro letní kolonie netopýrů, kterých stále ubývá především kvůli rozšiřující se činnosti člověka v lesích. V následujících letech pak u netopýrníků bude sledována jejich obsazenost, kým byly obsazeny a dále bude provedeno srovnání jejich obsazenosti v závislosti na typu a umístění.

Projekt č. 151026, Pobočka ČSO na Vysočině - Podpora hnízdních možností rorýse obecného (Apus apus) v Jihlavě v roce 2010

Garant: Petr Stýblo

Během roku bylo osloveno celkem 23 různých institucí a fyzických osob, z nichž projektu vyšlo vstříc 14 z nich. Podařilo se umístit všech 50 hnízdních jednotek - na jednu budovu školy, na tři rodinné domy, na šest bytových domů a na čtyři budovy různých veřejných institucí. Jelikož se budky pověsily letos poprvé, jejich obsazení rorýsy nebylo pozorováno - pouze přelétávání v jejich blízkosti. V jedné jednotce bylo pozorováno zahníždění rehka.

Projekt č. 151027, Pobočka ČSO na Vysočině - Podpora hnízdních možností hohola severního (Bucephala clangula) na Vysočině v roce 2010

Garant: Jaroslav Koleček

V rámci projektu bylo vyrobeno a vyvěšeno 15 ks hnízdních budek pro hohola severního na 10 rybnících, jedná se o rybníky: Černíč, Dolní Kladiny, Nový u Háje, Nový Ptáčovský, Sviták, Vazebný, Velké Dářko, Veselský, Zbinožský a Znětínský. Budky byly věšeny přednostně na ostrůvky.

Projekt č. 151028, Pobočka ČSO na Vysočině - Podpora hnízdních možností skorce vodního (Cinclus cinclus) na Vysočině v roce 2010

Garant: Pavel Čech

V roce 2010 bylo v rámci projektu instalováno 10 nových polobudek pro skorce vodní (2 na řece Jihlavě, 1 na říčce Jihlávce, 2 na Jedlovském potoce, 2 na řece Sázavě, 1 na Pstružném potoce a 2 na Moravské Dyji). Realizátoři projektu provedli na vytipovaných vodách kraje Vysočina během roku 2010 také mapování výskytu hnízdicích skorců vodních. Byl potvrzen výskyt 42 párů skorců a 33 případů jejich úspěšného hnízdění. Místa zastižení hnízdicího nebo pozorovaného páru byla zanesena do kvadrátové sítě sledovaného území. Podobně bylo zaregistrováno využití polobudky konipasem horským a střízlíkem obecným. Vedle mapování současné hustoty hnízdicích párů skorce vodního proběhla kontrola využití polobudek, které byly pro skorce instalovány na zájmovém území v roce 2009 (výsledky v roce 2009 byly srovnány se stavem v roce 2010).

Projekt č. 151030, Pobočka ČSO na Vysočině - Ochrana hnízd motáka lužního (Circus pygargus) na Vysočině v roce 2010

Garant: Petr Orel

V roce 2010 byl na Vysočině zaznamenán hnízdní výskyt 51 párů. Dohledat se podařilo 43 hnízd, z nichž u 9 hnízd byla poskytnuta potřebná ochrana (21 %). 5 hnízd s poskytnutou ochranou bylo nakonec úspěšných. Těchto 5 úspěšných hnízd s poskytnutou ochranou se na celkové úspěšnosti hnízd podílelo 24 %. Celkově bylo letos na Vysočině zjištěno 21 úspěšně vyvedených hnízd motáka lužního, přičemž 16 hnízd nevyžadovalo speciální ochranná opatření, neboť byla umístěna na neobhospodařovaných plochách nebo mláďata stihla být vyvedena před sklizní obilovin, což však muselo být u všech hnízd hlídáno. U řady hnízd nebyla zajišťována ochrana před jejich vysečením, neboť byla opuštěna či predována ještě před sklizní.

Projekt č. 151031, Zamenis o.s. - Podpora místních zemědělců při realizaci záchranného programu užovky stromové

Garant: Blanka Mikátová

Na jedné lokalitě bylo nově vybudováno líhniště z koňského pilinového hnoje označené cedulí a zabezpečeno proti vstupu pasoucích se zvířat a je zde obnovena zídka. Na 2. lokalitě byl nově vybudován úkryt z polotrouchnivých větví, lokalita je opět označena informační cedulí. Tmavé dopravníkové pásy budou na obě lokality instalovány až zjara roku 2011, neboť během zimy by mohlo dojít k jejich zcizení. Lokalita bude pravidelně monitorována.

Projekt č. 151032, ZO ČSOP Nové Hradý - Podpora hnízdních možností zpěvných ptáků na Novohradsku

Garant: Jaroslav Koleček

Práce probíhaly na lokalitách Kapinos – Hlavní, Bukovská, Scheichenostova a Okružní alej, Manipulační sklad, Jakule – cesta na Klíny, Hamerská a Herbstů alej, Jakule – Petříkov a Jiříkovo údolí – Klíny (vše - okres České Budějovice, k. ú. Údolí u Nových Hradů, Byňov, Těšínov, kv. 7154, 7155, 7254 a 7255, 470–510 m n. m.). Lesní porosty (smrk, borovice) dosahují stáří 30–100 let.

V roce 2010 se pečovalo celkem o 159 budek vyvěšených v letech 2004–2008 (7 barelů – 1 obsazen puštíkem a 1 hoholem, 11 rehkovníků – 7 obsazeno rehky; 141 sýkorníků – 19 obsazeno brhlíky, 39 modřinkami, 62 koňadrami, 17 sršněmi a 1 netopýry). Celkově tedy bylo 146 ze 159 vyvěšených budek obsazeno (tj. 92 %). Budky jsou vyvěšeny 3–7 m nad zemí na dubech, bucích, smrcích, borovicích, modřínkách, jedli, lípě, osice, bříze, v kůlně a hale.

Projekt č. 151033, ZO ČSOP Pacov - Vyvěšování a čištění budek 2010

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v obci Hrobská Zahrádka, nové budky byly vyvěšeny na lokalitě Oblajovice (LS Pelhřimov, revír Pacov). Na území bylo v říjnu 2009 v převážně 60-80letých smrkových porostech (600–650 m n. m.) vyvěšeno ve výšce 3 m celkem 100 budek (30 sýkorníků, 35 šoupálkovníků a 35 rehkovníků). Hnízdění bylo kontrolováno v květnu 2010, budky byly čištěny 23. 10. 2010. Následně bylo vyvěšeno dalších 100 budek (50 sýkorníků a 50 šoupálkovníků). Celkem 27 ze sta sledovaných budek bylo obsazeno ptáky (18× sýkorovití, z toho 5× koňadra a 2× uhelníček, 9× nalezeno rozestavěné či opuštěné hnízdo). Většina neobsazených budek byla ptáky využívána jako úkryt.

Projekt č. 151039, ZO ČSOP Silvatica - Čištění budek v prostoru Louštína

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v revíru Lužná, v části od háj. Sládkův kříž k Louštínu a háj. Třtická lísa (podél cesty od rozc. pod Klukem, kolem Punčošky ke Sládkovu kříži, Od Třtické lísy přes rozc. pod Louštínem k rozcestí pod Klukem, Pod rozcestím pod Louštínem I., Od kříž. U ručiček přes kříž. pod Louštínem II, Řevničovskou lísu a kolem Louštína ke kříž. I). Uvedené lokality se nacházejí na Rakovnicku.

V zájmovém území (porosty stáří 20–150 let, 390–490 m n. m.) je vyvěšeno celkem 317 budek (z toho 48 bylo vyměněno). Všechny byly vyčištěny během března, dubna, září a října letošního roku. Jedná se o budky, které v minulosti vyvěsily LČR, chybějící budky v jednotlivých číselných řadách byly postupně doplňovány novými budkami vyvěšenými ZO ČSOP *Silvatica* od roku 2004.

Z celkového počtu bylo obsazeno 209 budek (66 %) sýkorami, 10 (3 %) brhlíky, dále 2 plchy, 2 netopýry, 3 vosami a 4 sršni. U jednotlivých ploch jsou u každého druhu uvedena čísla budek, které jím byly obsazeny. Prázdných zůstalo 93 budek. Osm budek nebylo vůbec nalezeno.

Projekt č. 151040, ZO ČSOP Jaro Jaroměř - Zajištění rizikových úseků silnic pro obojživelníky v době tahu

Garant: Jiří Vojar

Celkem byly v rámci projektu zabezpečeny tři pro obojživelníky nejrizikovější úseky silnic o celkové délce více jak 1050 m. Díky letošnímu záchrannému transferu bylo před koly aut na těchto úsecích zachráněno 2268 kusů obojživelníků a plazů. Tradičně byla o celé akci informována veřejnost prostřednictvím médií.

Projekt č. 151042, ZO ČSOP Podorlicko Česká Třebová - Transfér obojživelníků v lokalitě Přívrat

Garant: Jiří Vojar

18. února bylo započato s pravidelnou kontrolou lokality. 8. března byla uskutečněna schůzka na nábor dobrovolníků, v Ekocentru Podorlicko, celkem se jí zúčastnilo 6 dobrovolníků. Vzhledem k odchodu mladších dobrovolníků na střední školy bylo nutno udělat rozsáhlejší nábor na základních školách. Proto byla na ZŠ Nádražní po dohodě s vedením školy, uspořádaná náborová akce dne 18.3., vzešlo z ní 18 dobrovolníků. Zábrany, které byly ošetřovány celoročně ZO ČSOP Podorlicko, opět postavila firma Natura servis Hradec Králové. Celkem bylo přeneseno 5 016 obojživelníků.

Projekt č. 151043, Holýšovský ornitologický klub - Stabilizace hnízdní populace sýce rousného v okolí Holýšova

Garant: Petr Orel

V hnízdní sezóně 2010 bylo vyvěšeno pro sýce rousné celkem 63 budek. Přes zimu byl doplněn stav na 63 budek, jedna z nich byla po několika dnech na jaře 2010 opět, jako již mnoho dalších předtím, vytěžena. Jedna byla ke konci hnízdní sezóny ukradena. Ze zbylých byla jediná prokazatelně obsazena sýcem rousným, některé byly obsazeny dalšími druhy ptáků nebo hmyzu.

Projekt č. 151044, ZO ČSOP Spálené Poříčí - Podpora hnízdních možností zpěvných ptáků v lesích - vyvěšování a údržba budek

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v cca dvacetihektarovém smrkovém lese Obecník u Spáleného Poříčí (kv. 6447, 430 m n. m., okres Plzeň-jih). Bylo vyrobeno a ve 2–4 m vysoko nově vyvěšeno celkem 50 budek typu sýkorník. v příštích letech se plánuje na projekt navázat (monitoringem a údržbou těchto budek).

Projekt č. 151045, ZO ČSOP Meles - Záchrana genofondu tisu červeného v Lužických horách

Garant: Karel Kříž

V rámci projektu bylo provedeno kosení buřeně, instalování 25 ks oplůtků jako ochrana před zvěří, připravení půdy pro přirozené zmlazení na ploše cca 0,75 ha. Dále bylo vyzvednuto 293 ks semenáčků z přirozeného mlazení pro přípravu sadbového materiálu a dopěstování sazenic z předchozích výsevů. Také bylo vyměněno 50 ks již dříve nefunkčních dřevěných oplůtků u výsadby z předchozích let.

Projekt č. 151046, ZO ČSOP Břeclav - Podpora a ochrana dravců a sov v lesích LZ Židlochovice (LS Lanžhot a Valtice)

Garant: Petr Orel

Dravci a sovy utrpěli v zimě citelné ztráty a klimatické ani potravní podmínky roku 2010 nebyly příznivé. Tento rok lze nazvat útlumovým. Kolekce hnízdních budek byla v rámci projektu udržována v pohotovém stavu, doplňována a zlepšována. Stále se rozšiřující bobr nahloďával i stromy s budkami, které bylo nutno přeinstalovat. Některé boxy byly modernizovány.

Projekt č. 151047, ZO ČSOP Břeclav - Servis kolekce 2100 budek pro pěvce v lesích LZ Židlochovice

Garant: Jaroslav Koleček

Stejně jako v minulých letech hnízdili lejsci ve vlnách, průměrné datum zahájení snůšky je pro rok 2010 v oboře Soutok 2. května. I když 24. - 26.5. došlo k ochlazení a přívalovým deštům, nebyly pro lejsky následky tentokrát tak tragické jako v roce 2009. Lejsci ale zahnízdili později a s dočasným výpadkem potravy se lépe vyrovnali. Bylo jen velmi nesnadné určit zpožděnou první a náhradní snůšku, obsahovala-li 5 vajec. Ostatní drobní doupníci, nahrazující zimní ztráty, neutrpěli v budkách přílišné škody. Lejsci obsadili 724 budek z 1674 nabízených, což je 43,2 %. Snesli celkem 769 snůšek a v nich 4502 vajec. Jsou nadále dominantním druhem na lokalitě. V roce 2010 začali snášet náhradní snůšky v průměru 17. 5. s 4,08 vejci na snůšku a počet náhradních snůšek (153) byl proti ostatním létům mimořádně vysoký.

Projekt č. 151048, Severomoravské RS ČSOP - Zvyšování počtu letních úkrytů pro netopýry v kat. ú. Zašová

Garant: Mojmír Vlašín

Projekt byl realizován ve Veřovických vrších, v oblasti vytyčené vrcholy Vlčí, Ostrý a dále svážnicovou cestou vedoucí ve směru Krhová (Jehličná)-Rožnov pod Radhoštěm. Toto území patří do katastru obce Zašová a je ve správě Lesů ČR, s. p. (Lesní správa Rožnov Pod Radhoštěm)

Bylo vyvěšeno 25 ks budek pro netopýry. A to zejména tam, kde nedojde k těžbě a předejde se možnému zničení nových netopýrníků. Přesná lokalizace vyvěšených budek byla provedena pomocí přístroje GPS. Tento projekt navazoval na obdobný projekt v loňském roce.

Projekt č. 151049, ZO ČSOP Klenice - Přenášení obojživelníků u PP Podhradská tůň a Dolní Korytý
Garant: Jiří Vojar

V rámci projektu byl proveden záchranný transfer obojživelníků na dvou lokalitách na Mladoboleslavsku (PP Podhradská tůň a rybník Krupský) o celkové délce zábran 1150 m. K přenášení ropuch obecných došlo také u obce Bradlec. Kromě členů ZO se záchranných akcí zúčastnili i dobrovolníci z řad občanů. Přeneseno bylo více než 1000 jedinců převážně ropuch obecných. Akce byla prezentována v místním tisku.

Projekt č. 151051, Severomoravské RS ČSOP - Vyvěšování netopýrníků podél Farské cesty (kat. ú. Křivé)
Garant: Mojmír Vlašín

Projekt byl realizován v zalesněné oblasti (Valašské Meziříčí-Podlesí, Křivé) v katastrálním území Křivé na pozemcích parc. č.1274,1266,1270. Dotčené území je ve správě Městských lesů a zeleně Valašské Meziříčí, s. r. o. (dále jen „MlazVM“). Bylo vyvěšeno 20 ks budek pro netopýry. A to zejména tam, kde nedojde k těžbě a předejde se možnému zničení nových netopýrníků. Budky se vyvěšovaly v okrajových částech lesních porostů lemujících Farskou cestu (svážnicová cesta), a to v místech s dostatečným osluněním a příznivými povětrnostními podmínkami. Přesná lokalizace vyvěšených budek byla provedena pomocí přístroje GPS. Tento projekt navazoval na obdobný projekt v loňském roce.

Projekt č. 151053, Lubomír Pospěch - Jason dymnivkový a tesařík alpský Vyškovec Bílé Karpaty
Garant: Alois Pavlíčko

V rámci projektu proběhl management ploch: lesní lemy, okraje luk – prořezávka náletových dřevin, výběrná těžba vzrostlých náletových dřevin, vč. ponechání vyšších pařezů a snižování výšky 10 – 15 stromů tzv. valašením (odřezání kmene ve výšce ramen dospělého muže), zapěstovávání žádoucích keřů příp. soliterních dřevin buk, dub, hloh. Fázová seč lučních porostů, mozaikovitě sečení převážně ruční kosou, méně křovinořezem s ocelovým žací kotoučem a vyloučením sečení strunou.

5.

Projekty zaměřené na činnost „Příprava sadbového materiálu a výsadby ohrožených druhů dřevin“

Projekt č. 161001, ZO ČSOP Orlice - Podorlický skanzen Krňovice - krajové odrůdy ovocných dřevin 2010
Garant: Radoslav Vlk, Martin Dušek

V průběhu roku 2010 byla v rámci projektu, stejně jako každý rok, pravidelně ošetřována genofondová plocha - bylo prováděno pravidelné sečení trávy a pletí v okolí nejmenších podnoží. Výsadba podnoží z minulých let byla v průběhu roku ošetřována a byl sledován její stav. Podnože ve školce byly v případě nutnosti průběžně přeroubovávány a zapěstovávány - upevňovány ke kolíkům, vyvazovány, přihnojovány. V roce 2010 byly v samotném areálu skanzenu vysazeny pouze 3 ks nových ovocných stromů (2 ks na jaře, 1 ks na podzim), neboť

výsadby jsou zde cca od roku 2008 již prakticky dokončené a další dosadby budou zahrnovat již jen jednotlivé stromy - doplňování mezer ve stávajících výsadbách v místech, kde nebylo možné dosud stromy umístit.

Projekt č. 161003, ZO ČSOP Salamandr - Sad starých a krajových odrůd ovocných dřevin – Velké Karlovice

Garant: Radoslav Vlk, Martin Dušek

Během druhé poloviny jara byl v rámci proveden hluboce zmlazovací řez na některých dříve vysazených stromcích, které byly v říjnu 2009 silně poškozeny sněhovou kalamitou. U těch bylo nutné založit zcela novou korunu, protože došlo k ulomení terminálu a ke zlomení i dalších větví. U ostatních stromků se jednalo o běžný výchovný řez. V tuto dobu došlo k pokosení plochy sadu. Počátkem listopadu 2010 bylo vysazeno dalších 16 ks ovocných stromů. Jednalo se o slivoně – Špendlík žlutý (3 ks) a Domácí velkoplodá (3 ks), jabloně – Strýmka (3 ks) a Banánové zimní (3 ks) a třešně – odrůda Napoleonova (4 ks). U nově vysazených stromků byly vyrobeny nové oplůtky – dva opěrné kůly a plastové pletivo. U ostatních stromků došlo ke kompletní rekonstrukci starých oplůtek, které byly těžkým sněhem rovněž poškozeny a to včetně stabilizačních kůlů. Kmínky a částečně i větve všech stromků byly natřeny proti zimnímu okusu. Vzhledem k obavě z možného vymrznutí ran nebyl proveden kompletní řez, který bude následovat na jaře.

Projekt č. 161004, 7. ZO ČSOP - jih - Genofondový sad starých ovocných odrůd z vojenského újezdu Boletice

Garant: Radoslav Vlk, Martin Dušek

V jarních měsících byl u všech 40 vysazených stromků proveden výchovný řez. V červnu, červenci a koncem srpna byl celý pozemek pokosen a travní hmota byla z pozemku odvezena, vzhledem k množství srážek v roce 2010 nebylo potřeba stromky zavlažovat. Pro snazší přístup do sadu byla instalována 2,8 m široká kovová vrata.

Projekt č. 161005, 7. ZO ČSOP - jih - Extenzivní sad krajových odrůd ovocných stromů budovaný ve spolupráci s Lesy ČR

Garant: Radoslav Vlk, Martin Dušek

V jarních měsících byly na pozemku vyřezány náletové dřeviny a u všech 10 vysazených stromů proveden výchovný řez. Poté byl pozemek uklizen. V červnu a srpnu byl pozemek mozaikovitě kosen s ohledem na podporu druhové rozmanitosti a obnovu lučních společenstev a travní hmota byla odstraněna. Opravena byla děravá výplň vrat. V září byly připraveny jámy pro nové stromky a také byla navezena kompostní zemina. V říjnu bylo 10 stromků vysokokmenů starých a krajových odrůd Velešínska zasazeno, opatřeno jmenovkami a ochráněno proti zvěři.

Projekt č. 161006, ZO ČSOP Valašské Meziříčí - Péče o shromážděné semenáčky tisů a případné další záchranné transfery

Garant: Karel Kříž

V roce 2010 došlo k záchranným transferům z oplocenky zničené velkým sněhem z pozemku ve správě LČR, s. p., v Liptálu. Zde roste na lesní půdě památný tis starý asi 300 let.

Oplocenka bránící okusu malých semenáčků zvěří, která zde byla již dříve zbudována, byla úplně zničena návalem mokrého sněhu, proto byly zbytky oplocenky zlikvidovány a byla vybudována nová.

Rovněž byl proveden záchranný transfer cca 30 ks semenáčků. Akci byla přítomna ČT, která o práci natočila reportáž.

Další záchranný transfer se uskutečnil z lokality Křenkova zahrada, což je zpustlé arboretum s 12 tisí ve Frenštátě p. Radhoštěm. Odtud bylo odneseno přes 40 ks semenáčků, které tak byly zachráněny před zničením. Realizátoři projektu objeli postupně více než 16 tisů v Beskydech a jejich podhůří. Od těchto stromů, na kterých byly zároveň provedeny drobné zásahy (zpravidla ořez oschlých či zalomených větví), bylo sneseno celkem 20 dalších semenáčků.

Projekt č. 161007, ZO ČSOP Vlašim - Údržba sadu krajových odrůd ovocných dřevin

Garant: Radoslav Vlk, Martin Dušek

V roce 2010 probíhaly v sadu udržovací práce v podobě pravidelného stříhu vybraných roubovanců sekání travního porostu. V letošním roce bylo také provedeno přeroubování neujmutých roubů. V průběhu léta a podzimu byl sad posečen a byly také opraveny škody vzniklé zvěří a vandaly (opravy ochran proti okusu, kůlů a pod). Na podzim došlo k opětovné výsadbě uhynulých podnoží. V průběhu léta byly také prováděny kontroly ochran podnoží, aby nedocházelo k dalším škodám. Na podzim byly také v sadu vytvořeny ohrady pro pastvu ovcí, která by měla započít v roce 2011.

Projekt č. 161008, Čmelák - Společnost přátel přírody - Záchrana ohrožených druhů dřevin na Liberecku

Garant: Karel Kříž

V rámci projektu došlo k zajištění osiva a vyzvednutí semenáčků ohrožených druhů dřevin pro zvýšení množství sazenic v příštích letech a vypěstování velkého množství co nejkvalitnějšího sadebního materiálu z místních zdrojů. Došlo k výsadbě sazenic z místních zdrojů s pomocí veřejnosti a souhlasem majitelů pozemků do porostů i do volné krajiny dle stanovištních podmínek pro posílení jejich populace. Součástí projektu také bylo seznámení veřejnosti s ohroženými dřevinami regionu a s akcí na jejich záchranu.

Projekt č. 161009, Sagittaria - Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy - Kultivace regionálně významných druhů dřevin

Garant: Karel Kříž

V rámci projektu byly realizovány tyto aktivity:

Kultivace jeřábu břeku (*Sorbus torminalis*) - probíhala kultivace druhu ze semen uložených v semenné bance z minulých let. Pokračovalo pěstování semenáčků vyklíčených ze sebraných semen v minulých letech a bylo pátráno po nových jedincích.

Kultivace jabloně lesní (*Malus sylvestris*) - probíhala kultivace druhu ze semen uložených v semenné bance z minulých let. Pokračovalo pěstování semenáčků vyklíčených ze sebraných semen v minulých letech a pátrání po nových jedincích. Byly sbírány plody ze známých jedinců jabloně lesní coby zdroj semen pro kultivace v následujícím roce.

Projekt č. 161010, ZO ČSOP Kunčice pod Onřejníkem - Ovocný sad BRC

Garant: Radoslav Vlk, Martin Dušek

V dolní části zahrady bylo vykáceno v rámci projektu devět obalených stromů jmelím (lip a bříz) a mladý porost smrků, které rovněž stínily. Stávající staleté vysokokmeny byly zbaveny jmelí, prořezány a ošetřeny. U některých stromů bylo nutno použít stromolezeckou techniku. Stromy byly zatím jen označeny a očíslovány. V příštím roce

snad úroda ovoce umožní dokončit inventarizaci a determinaci celého sadu. Nová výsadba bude provedena časně z jara v celé škále odrůd peckovin a jádrovin, aby vedle stoletých jabloní rostlo vše co sad omladí a udělá přitažlivější pro návštěvníky BRC.

Projekt č. 161011, ZO ČSOP Kunčice pod Onřejníkem - Ovocný sad Folprecht

Garant: Radoslav Vlk, Martin Dušek

Časně z jara byly ošetřeny veškeré polomy, vyvrácené mladé stromky byly postaveny a uvázány u podpěrných kůlů a všechny stromy byly označeny závěsnými štítky. Na každém štítku je číslo a druh odrůdy.

Vzhledem k neúrodě, hlavně u starých stromů, bude provedena determinace v příštím roce. Sad je celý oplocen, přesto je pravidelně navštěvován lesní zvěří, a proto byly mladé stromky ochráněny pletivem.

Tráva byla v průběhu roku pokosena 3x a její kompostování pod stromy v sadě s vápnem se osvědčuje. V dolním levém rohu sadu byla provedena likvidace křídlatky Beskydským postupem.

Projekt č. 161012, ZO ČSOP Kunčice pod Onřejníkem - Ovocný sad na Žabáku

Garant: Radoslav Vlk, Martin Dušek

Časně z jara byly ošetřeny všechny polomy a část alternativní ochrany proti živočišným škůdcům byla zajištěna. Bylo provedeno kosení a kompostování trávy s vápencem a hořčíkem, kosení sadu bylo provedeno dvakrát a také byl dokončen nátěr kmenů vápenným mlékem po oškrábání staré borky. Také byly pověšeny feromonové světelné lapáky a připevněny leповé pásy, postřiky letos použity nebyly.

6.

Projekty zaměřené na činnost

„Neadresná propagace ochrany druhu, skupiny druhů či biotopu pomocí informování široké veřejnosti o ohrožení a o možnostech aktivní ochrany“

Projekt č. 171003, ZO ČSOP při SCHKO Jizerské hory - Sledujeme netopýří rodinku

Garant: Mojmír Vlašín, KÚVR ČSOP

V rámci projektu byla vytvořena profesionální webová stránka, jejíž podstatnou část zabírá okno přenášející dění v kolonii, dále na ploše jsou umístěny jednoduché ovládací prvky umožňující přepínat jednotlivé kamery, či vstupovat na jednotlivé podstránky, které zatím čekají na naplnění. Další součástí stránky jsou též loga ČSOP, LČR, a všech dalších sponzorů (coprysis-lvi, net4gas, obec Český Dub), tato loga budou zároveň sloužit jako odkaz na webové stránky těchto organizací.

Projekt č. 171005, Pobočka ČSO na Vysočině - Informační panel na Pístovských mokřadech

Garant: KÚVR ČSOP

Předmětem projektu bylo navržení, vytvoření a instalace informačního panelu na okraj lokality Pístovské mokřady, k hlavní příjezdové cestě a do těsné blízkosti lesnické závory, která zde byla v roce 2009 instalovaná. Projekt zahrnoval návrh a grafické zpracování textu a fotografií, barevný tisk na papír formátu A2, zalaminování, zakrytí

plexisklem, výrobu dřevěného základu (nosiče) pro panel o šířce 90 cm a výšce 2 m, kompletaci a instalaci na lokalitu. Informace o umístění informačního panelu byla předána do místního tisku a v pdf formátu byl k nahlédnutí a stažení umístěn na webové stránky Pobočky ČSO na Vysočině.

Projekt č. 171007, EC Meluzína RCAB - Propagace krajových odrůd

Garant: KÚVR ČSOP

Náplní projektu bylo technické a grafické řešení včetně umístění databáze na webu. Databáze byla připravena pro informace o odrůdách jabloní, hrušní a třešní. Konkrétní odrůdy je možno vyhledávat podle jejich názvu nebo podle vlastností odrůdy. Vlastnosti odrůd jsou rozděleny do těchto skupin výběrových kritérií:

- plody: barva, velikost, dužnina, chuť, odolnost otlakům
- plodnost: kdy po výsadbě začíná plodit, obvyklá plodnost, střídání plodnosti
- stanoviště: druh půdy, náročnost na vodu a živiny, nadmožská výška a expozice, kterou odrůda toleruje
- růst a habitus: vhodné podnože pro roubování odrůdy, tvar koruny, celková bujnost růstu odrůdy
- odolnost: proti mrazům ve dřevě, odolnost proti hlavním chorobám
- kvetení: odolnost v kvetení pozdním mrazům, obvyklá doba kvetení, samosprašnost/cizosprašnost, zda je odrůda dobrým nebo špatným opylovačem
- zralost: bude definována na dekády měsíců a bude rozdělena na sklizňovou a konzumní
- rozšíření: země původu odrůdy, zda byla odrůda dříve řazena do tržních sortimentů

Součástí projektu bylo také naplnění databáze údaji a fotografiemi. Celkem bylo do jednotlivých sekcí databáze vyplněny informace k

- 41 odrůdám jabloní
- 12 odrůdám hrušní
- 13 odrůdám třešní

Informace byly získány rešerší starých pomologií. Vyplněné údaje byly konzultovány se širším okruhem spolupracovníků.

Ke každé odrůdě byla umístěna minimálně jedna fotografie. Další fotografie budou umístovány až do maximálního počtu pět fotografií v dalších letech. Databáze je aktuálně k dispozici na odkazu: <http://www.plantsdata.com/ovoce.aspx>.

Projekt č. 171010, Amatérská prohlídka oblohy, o.s. - Vydání letáku „Světelné znečištění a příroda“

Garant: KÚVR ČSOP

Náplní projektu bylo vydání letáků o vlivu světelného znečištění na přírodu. Oproti prvotnímu odhadu počtu 7 000 – 8 000 kusů se povedlo vyjednat lepší cenovou nabídku a ve finále bylo vydáno 15 000 ks letáků. Letáky byly distribuovány poštou, případně formou osobního odběru. K odesílaným balíčkům letáků byly také přikládány ukázkové kusy jiných, dříve vydaných letáků.

Projekt č. 171012, ZO ČSOP Launensia - Vydání průvodce naučnou stezkou Boreč v CHKO České středohoří

Garant: KÚVR ČSOP

V rámci projektu byla vydána publikace, jejíž náplní je úvod, charakteristiky přírodních poměrů území, kterým prochází naučná stezka Boreč a přírodovědné, historické a turistické popisy míst na která jsou situována jednotlivá zastavení naučné stezky v počtu 8. Graficky je dílo shodné s průvodcem NS Lovoš, který byl vydán v rámci

programu Biodiverzity v roce 2009. Přílohami vloženými průběžně do textu jsou mapa území a fotografie s obsahem krajinářským nebo znázorňující přírodní a historické zajímavosti území. V závěru publikace je poděkování sponzorujícím institucím.

Projekt č. 171014, ZO ČSOP Planorbis Kroměříž - Oprava a znovuinstalace panelů NS Hráza a NS Biokoridor Zacharka

Garant: KÚVR ČSOP

Předmětem projektu bylo uvedení naučných stezek Hráza a Biocentrum Zacharka do původního stavu tj. šest nových infopanelů, 15 rámu na infopanely, jeden nový stojan, tři opravené stojany, šest nových stříšek, přesun 6 panelů NS Hráza na nově vzniklou trasu kolem Zacharky (menší pravděpodobnost opakovaného poškození vandaly).

Projekt č. 171018, ZO ČSOP Vlašim - Vydání monotematického sborníku Vážky 2010

Garant: KÚVR ČSOP

V rámci tohoto projektu byl vydán sborník, který obsahuje 12 odborných příspěvků a jeden článek vzpomínkový. Sborník zahrnuje soubor originálních článků přibližujících životní projevy a ekologii jednotlivých druhů vážek i doplňujících znalosti o jejich společenstvech a výskytu v České republice. Všechny články obsahují cizojazyčná shrnutí, což zpřístupní publikované příspěvky i čtenářům ze zahraničí (jeden článek, a to M. Straky, je publikován celý v angličtině).

Projekt č. 171019, ZO ČSOP Vlašim - Samolepky "Zvířata na zahradě"

Garant: KÚVR ČSOP

Projekt č. 171020, ZO ČSOP Veronica - Popularizace programu ochrana biodiverzity ČSOP v časopise Veronica

Garant: KÚVR ČSOP

V rámci projektu byly v monotematickém čísle 5/2010 představeny úspěšné podprogramy programu Ochrana biodiverzity, které vyhláší a financuje ÚVR ČSOP. Kromě bloku 7 článků se tématu dotýkaly i další 3 články volně v čísle. Číslo vyšlo v nákladu 1900 kusů, z nichž 800 obdrželi pravidelní předplatitelé, 200 kusů knihovny, autoři, členové redakční rady a další blízcí spolupracovníci, 400 kusů bylo prostřednictvím ÚVR ČSOP rozesláno jednotlivým ZO, 150 ks bylo poskytnuto ministerstvu životního prostředí. Zbytek bude využit ve volném prodeji nebo na propagaci. Anotace článků je přístupná na webových stránkách časopisu www.casopis.veronica.cz. Číslo se stalo součástí oficiální prezentace ČSOP na její odborné konferenci 7. října 2010 k Mezinárodnímu roku biodiverzity.

Projekt č. 171021, ZO ČSOP Valašské Meziříčí - Crocus albiflorus – péče o lokalitu na okraji lesa

Garant: Václav Somol

V rámci projektu byla v roce 2010 lokalita 2x pokosena a biomasa zlikvidována. Opravena byla ochranná kolová ohrada a také byla provedena generálka informační tabule, která je součástí vybudované NS Vařákovy paseky.

Mimo jiné bylo osazeno nové ochranné plexisklo, doplněny šindele na stylové stříšce a celý stojan opraven a natřen.

7.

Projekty zaměřené na činnost

„Adresné seznamování veřejnosti s druhovou rozmanitostí a s možnostmi jejího zachování, včetně propagace ÚSES“

Projekt č. 181001, ZO ČSOP při SCHKO Jizerské hory - Celostátní koordinace Evropské noci pro netopýry

Garant: Mojmír Vlašín, KÚVR ČSOP

Cílem projektu bylo zajistit celostátní koordinaci ENN. A to se i podařilo. Každý z pořadatelů, který měl zájem, obdržel plakáty a pamětní vstupenky, Každý, kdo oznámil místo a datum konání ENN do 15.6.2010, byl zároveň z právního hlediska kryt výjimkou na prezentaci živých netopýrů na veřejnosti, na hromadné akci. Podařilo se získat i informace o dalších pořadatelích ENN, kteří v minulých letech buď tuto akci nepořádali, nebo se o nich nevědělo.

Projekt č. 181002, ZO ČSOP Nyctalus - Osvětové akce o ochraně netopýrů v Srbsku

Garant: Mojmír Vlašín, KÚVR ČSOP

V rámci projektu se uskutečnily dvě akce. První akce se konala v bývalém lomu na Chlumu v Srbsku v sobotu 14. srpna 2010 od 10 do 20 hodin. Počet účastníků 136, dětí cca 40%, Součástí programu byla výstavka originálních obrazů netopýrů, prezentace o činnosti ZO ČSOP Nyctalus, detektoring s využitím hendikepovaných netopýrů, poslech nahraných netopýřích hlasů, komentovaná vycházka po lomu na Chlumu, soutěže pro děti i dospělé atd. Řada návštěvníků dorazila po upoutávce v rozhlasu na odpolední program. Účast byla velmi vysoká i přes brzký termín v polovině srpna, kdy bývá hodně lidí ještě na prázdninách. Druhá akce (Setkání speleologů v Českém krasu) se konala v kulturním domě U Lanovky v Srbsku, od pátku 21. 10. do neděle 23. 10. 2010. Účast byla mezinárodní díky jeskyňářům ze Slovenska. Celkový počet účastníků 187.

Projekt č. 181003, ZO Českého svazu ochránců přírody Kněžice - Záchrana tradičních pastvin v okolí Vladislavi

Garant: KÚVR ČSOP

V rámci projektu se podařilo organizovat 5 osvětově-vzdělávacích aktivit pro občany a žáky Vladislavi.

- fotografická výstava umístěná na úřadě ve Vladislavi až do konce projektu
- terénní exkurze na pastviny s odborným výkladem a ukázkou odchyty vzácného hmyzu
- vzdělávací přednáška pro místní občany o přírodních hodnotách a historii pastvin v okolí Vladislavi
- přednáška pro žáky 6. - 9. tříd ZŠ ve Vladislavi
- beseda s promítáním fotek ze společných akcí a diskusí nad výsledky projektu

Projekt č. 181004, ZO ČSOP Sylva Lunae - Za poznáním Českého lesa – exkurze

Garant: KÚVR ČSOP

V rámci projektu bylo uspořádáno 9 odborných exkurzí pro veřejnost zaměřených na ochranu přírody a poznávání regionu, které navštívilo celkem 341 zájemců. Ve spolupráci se Správou CHKO Český les a Občanským sdružením MEZI LESY byl vydán přehledný program akcí. Akce byly začleněny do kalendáře akcí, který vydává ZO ČSOP Kladská. Před každou exkurzí byla rozeslána tisková zpráva a zájemcům byly rozeslány pozvánky mailem nebo poštou. Akce byly také inzerovány v kalendáři akcí na www.csop.cz, www.ceskymlesem.cz a www.slavkovskymles.cz. Na organizaci exkurzí jsme spolupracovali se Správou CHKO Český les, ZO ČSOP Kladská, Občanským sdružením MEZI LESY, Správou CHKO Slavkovský les a Muzeem Cheb.

Projekt č. 181005, ZO ČSOP Kladská - Vzdělávání a osvěta veřejnosti na Mariánskolázeňsku

Garant: KÚVR ČSOP

Během února byli osloveni průvodci exkurzí, kteří si zvolili místo konání a případně téma. Poté byly sladěny termíny. V březnu byl zkompletován a celobarevně vytištěn kalendář akcí v nákladu 1000 ks. Byl distribuován na vhodná místa (informační centra, muzea, správy CHKO Slavkovský les a Český les, příležitostně na školy, do čekáren ordinací, domu dětí a podobně). K propagaci dále sloužil průběžně doplňovaný kalendář akcí na webových stránkách ZO ČSOP Kladská, pozvánky na stránkách ČSOP a pozvánky s plakáty na stránkách muzea v Chebu, samostatné plakáty na větší akce a menší plakátky vždy na několik nejbližších akcí, dále tiskové zprávy a rozesílky emailem i poštou stálým zájemcům.

Od dubna do října probíhaly exkurze, většina z nich byla fotograficky dokumentována, o některých byly napsány články a aktuality na www.slavkovskyles.cz. Dohromady se zúčastnilo 510 lidí.

Projekt č. 181006, ZO ČSOP Sylva Lunae - Za poznáním Českého lesa – výstava

Garant: KÚVR ČSOP

V rámci projektu byla zrealizována výstava "Zaostřeno na bobra" přibližující život bobra evropského. Základ výstavy tvořilo 8 volně stojících panelů (tzv. "roll-up panely"), velikosti 2 x 1 m, které byly vybrány s ohledem na snadnou instalaci a převoz výstavy. Panely byly doplněny o 3D biotop, 3D předměty jako bobří lebky, kožešina, okusy nebo vycpaniny, průvodce výstavou s úkoly a interaktivní prvky především pro dětské návštěvníky. Výstava byla putovní, premiéru měla v Muzeu Českého lesa v Tachově. Poté byla výstava nabídnuta do škol a ostatních muzeí Plzeňského a Karlovarského kraje.

Projekt č. 181007, Severomoravské RS ČSOP - Krajské oborové setkání k problematice velkých šelem

Garant: Barbora Telnarová, KÚVR ČSOP

Předmětem projektu bylo adresné seznamování odborné veřejnosti s tematikou velkých šelem prostřednictvím přednášek od mnoha českých i slovenských odborníků. Realizátorům se podařilo dobře zrealizovat dvoudenní mezinárodní oborové setkání pracovníků z řad ČSOP, Slovenského svazu ochranců přírody a krajiny Prievdza, pracovníků CHKO Beskydy a CHKO Kysuce ze SR. Setkání se konalo od 4.11 – 5.11.2010 v IC Kohútka – Lazy pod Makytou, Nový Hrozenkov. Tématem semináře byla Ochrana velkých šelem v příhraniční oblasti SR-ČR. Celkem bylo odprezentováno 10 přednášek na aktuální téma ohledně monitoringu a ochrany velkých šelem v ČR a SR od českých a slovenských odborníků. Semináře se zúčastnilo přes 40 účastníků z různých skupin (členové ČSOP, pracovníci správ CHKO, pracovníci orgánů státní správy, myslivečtí hospodáři, zoologové i laická veřejnost).

Projekt č. 181009, Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka České společnosti ornitologické - Ornitologické a přírodovědné exkurze na vybrané lokality Olomouckého a Zlínského kraje
Garant: KÚVR ČSOP

Celkem bylo v roce 2010 uspořádáno 15 exkurzí. Součástí některých exkurzí byla ukázka odchyty a kroužkování ptáků. Účast na většině květnových vítání ptačího zpěvu byla negativně poznamenána deštivým počasím. Přesto akce v roce 2010 navštívilo celkem nejméně 358 účastníků, někteří exkurze navštěvovali pravidelně.

Projekt č. 181010, ZO ČSOP Silvatica - Údolím Klíčavy

Garant: KÚVR ČSOP

V rámci projektu byly uskutečněny 4 exkurze. První exkurze se konala 3. 4., byla zaměřena na bledule, přišlo třináct účastníků, a odměnou jim bylo na 20 tisíc kvetoucích bledulí. Druhá exkurze byla poznamenána nepřízní počasí. Konala se 15. 5., celou první půlku května přšelo, a i na termín exkurze byla deštivá předpověď, což řadu zájemců bohužel odradilo. Přišlo jen sedm účastníků. Účastníci viděli tři druhy masožravek, několik tisíc prstnaticů, všivce, kosatce a spoustu dalších květin. Třetí exkurze se konala 15. 7. a měla 22 účastníků. Byly při ní zevrubně prozkoumány prameny Klíčavy a také vodní makrofyta Horní Kracle. V druhé polovině byla věnována managementu luk PS Silvatica. V samém závěru byla pak na přání účastníků a mimo program navštívena nedaleká PR Na Novém rybníce. Čtvrtá exkurze se konala 12. 9. a přišlo na ni 15 účastníků. Na základě zájmu účastníků měla víc náplně z místopisu a historie.

Projekt č. 181011, ZO ČSOP Silvatica - Floristický kurs Bílichov 2010

Garant: KÚVR ČSOP

Floristický kurs Bílichov 2010 se konal ve dnech 3. -5. 6.. Kursu se zúčastnilo celkem 24 studentů z Gymnázia V.B.Třebízského ve Slaném a Gymnázia Z.Wintra v Rakovníku a 6 dalších zájemců. V letošním roce nebyla nalezena žádná nová lokalita, která by si vyžadovala ochrany jako zvláště chráněné území. Vzhledem k tomu, kolik návrhů bylo podáno z této oblasti v minulosti, mj. na základě zjištění při předchozích floristických kursech na Bílichově (EVL Kalivodské bučiny, Bílichovské údolí, Malíkovická stráž, Vápnomilný bor u Líského a rozšířená EVL Smradovna, vše schváleno v 2. Vlně Natura 2000), to není až tak překvapivé.

V rámci kursu byly zvláště zaznamenávány nálezy chráněných a ohrožených druhů vyšších rostlin, tedy chráněných dle vyhlášky 395/1992 Sb. (kategorie §1 až §3) a ohrožených podle Červeného seznamu (kategorie C1 až C4a). Celkem bylo zapsáno třicet šest nálezů dvaceti tří chráněných a ohrožených druhů vyšších rostlin.

Projekt č. 181012, Krajské sdružení ZO ČSOP Pardubického kraje - Krajská oborová setkání zástupců ZO ČSOP Pardubického kraje

Garant: KÚVR ČSOP

Téma ochrany hub bylo realizováno v září jednodenní mykologickou exkurzí pod vedením M. Mičky člena Mykologického klubu Choceň. Na to navazovalo setkání v říjnu v České Třebové. Přednáška odborného garanta ČSOP Jiřího Polčáka „Ohrožené houby“ byla doplněna průzkumem hub v terénu lesoparku Javorka a determinací hub. Účastníkům byly předány materiály ČSOP (plakáty, CD).

Téma ochrany netopýrů bylo realizováno v květnu ve Svitavách večerní exkurzí a terénním průzkumem pod vedením odborníka – člena ČESON .Mgr.J.Macha. V listopadu na setkání v České Třebové bylo téma doplněno informacemi o mapování v regionu a promítnutím filmu Netopýři ve tmě.

Téma lesního hmyzu a bylin bylo realizováno v září v průběhu dvoudenního setkání v Orlických horách. Terénní exkurzi vedl botanik Mgr. M. Gerža a L. Zajíčková. Účastníci navštívili PR Jelení lázeň, PR Trčkov a PR Bukačka. Večerní přednášku o proměně vegetace Orlických hor měl Bohumír Dragoun. V listopadu téma pokračovalo jednodenní exkurzí na lokality CHKO Železné Hory v okolí Slatiňan zasažené větrnou kalamitou. Průvodcem byl Ing, Milan Morch z Lesů ČR,s.p. .

Projekt č. 181013, ZO ČSOP Vlašim - Uspořádání XIII. semináře pro odonatology

Garant: KÚVR ČSOP

13. seminář odonatologů České republiky se uskutečnil ve dnech 17. až 20. 6. 2010 na Znojemsku v bezprostředním okolí NP Podyjí. Semináře se zúčastnilo celkem 29 odonatologů a ochránců přírody z mnoha regionů České republiky, s řadou nových účastníků a také včetně jednoho zahraničního hosta, kterým byl Mgr. Dušan Šácha ze Slovenska (Spoločnosť Aqua vita, manažér projektu vážky.sk).